130 de ani de la nașterea avocatului Coriolan Șter

Zilele acestea s-au împlinit 130 de ani de la nașterea avocatului și vrednicului patriot român Coriolan Șter. Se cunosc îndeobște lucruri despre activitatea sa merituoasă pusă în slujba neamului românesc la Tășnad. Mai puține lucruri se știu însă despre originile sale sătmărene. Personal, l-am evocat atunci când am semnalat aniversarea centenarului înființării băncii românești din Tășnad, „Vulturul". Dorim în acest material aniversar să ne oprim mai mult asupra originilor. Coriolan Șter s-a născut în 11 iunie 1879 în localitatea bihoreană Santăul Mare (alți autori vorbesc de Beliu ca loc al nașterii), în familia parohului greco-catolic Vasile Șter, originar din Sătmărel, și a Iulianei Ardelean, fiica preotului George Ardelean din Terebești.
PAGINA 9

Adrian Enache divorțează după 14 ani

Adrian Enache a hotărât să divorțeze. După ce timp de 14 ani s-a împărțit între două femei, soția sa Corina și Iuliana Marciuc, el a decis să o aleagă pe cea din urmă. "Va trebui să iau o decizie în ceea ce privește viața mea. Vreau să fiu alături de copiii mei și de femeia pe care o iubesc, iar aceasta este Iuliana Marciuc", a declarat cântărețul. Iubirea celor doi este asemănătoare cu o telenovelă. Iuliana a divorțat și ea, motivul fiind tot Adrian.

Floarea paradisului, un simbol al eleganței

Una dintre florile tot mai des întâlnite în florării și apreciată de cumpărători este Strelița sau floarea paradisului. De o eleganță desăvârșită, floarea este aleasă tot mai frecvent ca inspirație de marii designeri. Rezistența ei îi permite să încânte și să lumineze încăperea în care se află pentru cel puțin trei săptămâni.
PAGINA 7

Duminică 14 iunie 2009 Anul VII Nr. 340

Informația de Duminică

Se distribuie împreună cu Informația Zilei

Serbări de sfârșit de an
PAGINA 8

Jocul Tetris a implinit 25 de ani

Tetris, unul din cele mai de succes jocuri ale tuturor timpurilor, celebrează cea de-a 25-a aniversare. Creat de matematicianul rus Alexey Pajitnovth în iunie 1984, jocul puzzle se bazează pe o serie de figuri cu forme variate care trebuie rotite și mutate dintr-o parte în cealaltă a tablei de joc pentru a se încadra într-o matrice.

De la lansarea lui, Tetris s-a vândut în peste 125 de milioane de copii în peste 50 de țări, conform Blue Planet Software, compania care deține în acest moment licența jocului. Prima versiune de Tetris, care era compatibilă cu computerele IBM a avut un impact puternic pe piața din Statele Unite în 1986, când a fost lansată de compania de jocuri Spectrum HoloByte. Tetris este atât de longeviv deoarece depășește barierele culturale.

Top cele mai riscante căutări pe Internet

Conform unui studiu unele căutări pe Internet pot aduce pagube calculatorului. Astfel, o căutare precum "music lyrics" (versuri) sau lucruri "free" (gratis), este o acțiune foarte riscantă. De asemenea, "free music downloads" aduce 20 procente din utilizatorii de net în contact cu software dăunător, cunoscut și ca "malware."

Categoriile cele mai riscante de căutat sunt: screensaver, free games, work from home, Olympics, videos, celebrities, music și news. Iar termenii cei mai riscanți, lyrics, myspace, free music downloads, phelps, game cheats, puzzle, free ringtones și solitaire.

Încă din copilărie, Tavi Petric iubea muzica

PAGINA 4

65 de ani de la deportarea evreilor sătmăreni la Auschwitz

În anul 1941 din totalul populației de 52.011 persoane, 12.960 erau evrei reprezentând 24,9%. În ghetoul din Satu Mare au fost înghesuiți 13.250 de evrei la care s-au adăugat cei din Carei și împrejurimi, în total 18.800 de persoane.

Într-o cameră erau 10-15 persoane, unii având loc doar în pivnițe sau poduri de case. Evreii de la sate au fost strânși în sinagogi, case de rugăciune, sau alte clădiri ale comunității evreiești de unde au fost luați și aduși în ghetoul din Satu Mare. Casele și locuințele părăsite au fost imediat jefuite majoritatea de vecini sau chiar de persoane cu funcții de răspundere din cadrul autorităților. Evreii au fost ridicați în mare grabă și au fost duși pe jos în zona fixată pentru ghetou. Administrarea ghetoului a fost încredințată unui Consiliu Evreiesc. Deoarece numărul evreilor din județul Satu Mare, așa cum era delimitat la acea dată, era mare, s-a înființat un ghetou și la Baia Mare, iar la Carei a funcționat un centru provizoriu din care evreii au fost transferați la Satu Mare.

Jandarmii unguri s-au comportat deosebit de brutal pe tot parcursul ghetoizării și deportării. În toată perioada ghetoizării evreii au fost supuși unor controale repetate pentru a li se lua toate obiectele de valoare.
PAGINA 9

PAGINA 10 **Arma cu lunetă, preferata lui Ceaușescu la vânătoare**

Elevii clasei a VIII-a de la "Mihai Eminescu" vor deveni liceeni

Colegiul Național "Mihai Eminescu" din Satu Mare a continuat ieri șirul manifestărilor dedicate finalului de an școlar. S-a început cu festivitatea de absolvire a clasei a VIII-a, viitorii bobocei de clasa a IX-a din toamnă, ca mai apoi toți elevii cu rezultate deosebite la învățătură din celelalte clase să fie răsplătiți cu premii și diplome pentru munca depusă pe parcursul întregului an școlar.

Elevii clasei a VIII-a au spus adio anilor de gimnaziu, au pășit în curtea școlii mai încrezători ca niciodată în forțele proprii, mai maturi decât acum patru ani. Intrarea în curte și-au făcut-o într-un mod original, schimbând cutiuța muzicală pe o binecunoscută melodie a lui John Lennon.

Alături de ei s-a aflat doamna dirigintă, Georgeta Cosma, cea care le-a promis după cum spunea și directoarea adjunctă Nicoleta Chereches, că va fi lapte și miere începând cu viitorul an școlar. Toți elevii clasei a VIII-a au fost felicitați de conducerea școlii pentru rezultatele deosebite la învățătură, pentru modul în care au reușit să devină o clasă bine sudată, pentru originalitatea și seriozitatea de care au dat dovadă, fiind o clasă exemplu. Cel mai grăitor lucru îl reprezintă media mare cu care această clasă a terminat, rezultatele de la diverse concursuri și competiții școlare desfășurate atât la nivel local, cât și național. Fiecare elev și-a auzit numele, fiecare dintre ei s-a simțit mai deosebit ca niciodată.

PAGINA 8

Impresii... mai puțin răscolitoare

Cu ediția a treia, desfășurată între 22 și 31 mai, Festivalul sătmărean de teatru „Fără bariere" depășește și o barieră deosebit de periculoasă, cea a discontinuității. Condițiile de criză economică amenințau cu întreruperea acestei manifestări culturale destul de agreată de publicul sătmărean. Situația s-a mai produs nu cu mulți ani în urmă, din alte motive, dar reluarea Zilelor teatrale sătmărene s-a dovedit benefică nu numai pentru urbea noastră. La urma urmei nu ar fi păcat pentru un oraș care deține un spațiu special destinat teatrului, în care activează de peste 40 de ani două secții, în limbile română și maghiară să nu continue o manifestare artistică cu un impact atât de binevenit asupra publicului?
PAGINA 3

PAGINA 2 **Gigi Becali nu poate merge la Bruxelles, au decis judecătorii**

Santorini, emblema vizuală a Greciei

PAGINA 11

EVENIMENTELE SĂPTĂMÂNII

Luni

Rezultate oficiale: PSD - 31,07%, PDL - 29,71%, PNL - 14,52%, UDMR - 8,92%, PRM - 8,65%, EBA - 4,22%

Alianța PSD+PC ocupă primul loc la europarlamentare cu 31,07%, în top urmând PDL cu 29,71% și PNL cu 14,52% din opțiunile de vot valabil exprimate, după ce Biroul Electoral Central a centralizat voturile din toate secțiile de votare.

Potrivit anunțului BEC, Alianța PSD+PC a obținut 1.504.218 de voturi (31,07%), în timp ce PDL a adunat 1.438.000 de voturi (29,71%), iar PNL 702.974 de voturi (14,52%). De asemenea, UDMR a reușit să mobilizeze la urne 8,92% dintre alegători, adică 431.739 de voturi, iar PRM - 8,65%, însemnând 419.094 de voturi.

Candidatul independent, Elena Băsescu a obținut 4,22%, echivalentul celor 204.280 de voturi, iar PNȚCD, 1,45%.

Prezența la urne înregistrată la europarlamentare a fost de 27,67%. Rezultatele prezentate de BEC sunt finale, în urma centralizării voturilor din toate secțiile de votare, dar acestea vor fi declarate definitive în cursul zilei de marți printr-un proces verbal semnat de membrii BEC.

Geoană: PSD a câștigat alegerile

Președintele PSD, Mircea Geoană a declarat luni că partidul pe care îl conduce a câștigat alegerile și că nu are importanță dacă PDL dorește să numere și mandatul Elenei Băsescu. "Cred că nu este niciun fel de dubiu cu privire la câștigătorul acestor alegeri, PSD și Alianța PSD-PC au câștigat alegerile pentru Parlamentul European. Vom avea un număr de mandate superior celorlalte partide, dar lucrul cel mai important este că principalii noștri competitori, PDL, au scăzut sub pragul psihologic de 30%. Au mai puține mandate decât în 2007 și practic astăzi putem spune că asistăm la un rezultat pentru PSD cu 10% mai bun decât în 2007, cu un număr de europarlamentari mai mare decât în 2007", a declarat Geoană. El a explicat că PSD nu este interesat dacă PDL va dori să numere și mandatul Elenei Băsescu tot în dreptul său, susținând că "învingătorul astăzi este PSD, învinșii de astăzi sunt cei de la PDL".

Flutur: PDL și EBA au câștigat euroalegerile

Vicepreședintele PDL, Gheorghe Flutur, a declarat luni că PDL și Elena Băsescu au câștigat alegerile europarlamentare, pentru că împreună depășesc procentul obținut de Alianța PSD+PC, și că românii au dat un vot "util" partidelor de la guvernare. "PDL și Elena Băsescu au câștigat alegerile europarlamentare.

Așa cum rezultă din calcule, atât PDL și Elena Băsescu și Alianța PSD+PC au câte 11 mandate (...). PDL plus Elena Băsescu au 1,86 procente peste Alianța PSD+PC", a spus Flutur.

Marți

Gigi Becali nu poate merge la Bruxelles, au decis judecătorii

Gigi Becali nu va putea participa la ceremonia de învestire în funcția de europarlamentar de la Bruxelles, după ce judecătorii au decis că acesta nu poate părăsi București și județul Ilfov.

Judecătoria sectorului 1 a decis să respingă cererea lui Gigi Becali de ridicare a interdicției de a părăsi România, modificând în schimb controlul judiciar aplicat patronului stelist, în sensul că acesta poate să meargă prin țară.

Avocatul lui Gigi Becali a declarat că decizia Judecătoriei Sectorului 1 este corectă. El susținând că instanța nu a avut documentele care să ateste calitatea de europarlamentar.

Patronul Stelei, Gigi Becali, a făcut scandal în sala de judecată, marți, la soluționarea, de către Judecătoria Sectorului 1, a cererii sale de a i se ridica interdicția de a părăsi țara, el afirmând că ceea ce fac procurorii este o batjocură.

Becali a susținut că, pentru a continua ancheta în cazul său, procurorii trebuie să ceară ridicarea imunității în Parlamentul European. "Vă dați seama că, în momentul în care voi spune pentru ce sunt anchetat, va fi

circul circului", a declarat el. "Când o să spun eu ce s-a întâmplat, va ieși circul circului circului, pe tot globul pământesc", a declarat Becali, care a promis că în acest fel toată Europa va afla cum funcționează justiția din România și că în timp ce anchetatorii solicită ridicarea imunității sale, care a rămas fără mașină și a tratat cu whisky pe hoții care i-au furat-o, infractorii sunt liberi și nu pățesc nimic.

Geoană felicită filialele din Transilvania

PSD va analiza rezultatele alegerilor de la PE, săptămâna viitoare, într-un Comitet Executiv, în Teleorman. La finalul unei ședințe a Grupului strategic de campanie, desfășurate după anunțarea rezultatelor finale ale scrutinului din 7 iunie, Mircea Geoană a anunțat că, la nivelul conducerii partidului, se va face o analiză serioasă și severă a modului cum filialele din teritoriu au reușit să mobilizeze votanții PSD. Geoană a ținut să felicite și organizațiile din Transilvania, unde PSD s-a clasat pe primul loc sau pe locul al doilea, după UDMR, între acestea fiind cele din Sălaj, Satu Mare, Harghita și Covasna.

Blaga și Oltean cer sancțiuni în PDL

Vicepreședintele PDL Ioan Oltean a spus că liderii filialelor județene al căror scor la alegerile europene a fost cu 5% sub media națională a partidului vor fi sancționați, conducerea partidului intenționând să respecte decizia adoptată anterior alegerilor.

Miercuri

BEC a stabilit mandatele românești pentru Parlamentul European

BEC a anunțat, miercuri, repartizarea oficială a mandatelor, după alegerile pentru Parlamentul European, Alianța PSD+PC obținând 11 mandate de europarlamentar, urmat de PDL cu 10, PNL - 5, PRM și UDMR câte trei, iar Elena Băsescu a obținut mandatul pentru care a candidat ca independent.

Astfel, pe listele PSD au fost aleși în Parlamentul European Adrian Severin, Rovana Plumb, Ioan Mircea Pașcu, Adriana Țcău, Daciana Sârbu, Corina Crețu, Victor Boștinaru, Sabin Cutaș, Cătălin Ivan, Ioan Enciu și Vasilica Viorica Dăncilă.

Pe listele PDL au fost aleși europarlamentari Theodor Stolojan, Monica Macovei, Traian Ungureanu, Cristian Preda, Marian Jean Marinescu, Iosif Matula, Sebastian Bodu, Petru Luhan, Rareș Niculescu și Elena Oana Antonescu.

PNL a reușit să trimită în PE pe Norica Nicolai, Adina Vălean, Renate Weber, Ramona Mănescu și Cristian Bușoi.

Din partea UDMR au obținut câte un mandat de europarlamentar Laszlo Tokes, Iuliu Winkler și Sogor Csaba. Totodată, PRM a obținut mandate pentru Corneliu Vadim Tudor, George Becali și Ciprian Claudiu Tănăsescu.

La alegerile de duminică Alianța PSD+PC a obținut 1.504.218 de voturi (31,07%), în timp ce PDL a adunat 1.438.000 de voturi (29,71%), iar PNL 702.974 de voturi (14,52%). De asemenea, UDMR a reușit să mobilizeze la urne 8,92% dintre alegători, adică 431.739 de voturi, iar PRM - 8,65%, însemnând 419.094 de voturi. Candidatul independent, Elena Băsescu a obținut 4,22%, echivalentul celor 204.280 de voturi.

Cei 33 de reprezentanți ai României în Parlamentul European au fost aleși pe 7 iunie pentru un mandat de 5 ani.

Reprezentantul PNL în BEC nu a semnat procesul verbal privind rezultatul alegerilor europarlamentare, Marius Bălășescu declarând că partidul său nu consimte să certifice o fraudă.

Joi

Boc a emis o ordonanță prin care Guvernul poate bloca legile Parlamentului

Guvernul Boc a adoptat o ordonanță de urgență care îi oferă posibilitatea de a bloca orice act normativ adoptat de Parlament înainte de intrarea sa în vigoare. Același document mai include o serie de prevederi care ușurează aplicarea asumării răspunderii guvernamentale în cazul unei legi.

"În contextul efortului general de reformare a unor reglementări de o deosebită importanță pentru sistemul românesc de drept, se impune cu necesitate consacrarea unor soluții legislative cu caracter general, în sensul ca actele normative să poată fi modificate, completate sau abrogate și anterior intrării lor în vigoare, ca măsură prealabilă, astfel încât adoptarea noilor reglementări și, implicit, abrogarea celor anterioare - în vigoare ori adoptate, însă neintrate în vigoare - să fie riguros efectuate", se arată în ordonanță.

PSD se leapădă de "catastrofele juridice" ale lui Boc

Pesediștii se disociază de guvernul din care fac parte și susțin că nu au știut nimic și nu au semnat ordonanța prin care Boc atacă practic puterea legislativă.

Deputatul PSD Titus Corlățean a declarat joi că ordonanța respectivă este "o catastrofă juridică". El a adăugat că cei responsabili din Ministerul Justiției ar trebui dați afară sau trimiși la "reciclare". Corlățean a spus că l-a sunat pe ministru pentru relația cu Parlamentul, colegul său de partid Victor Ponta, pentru a-i cere lămuriri.

Potrivit acestuia, Ponta a susținut că proiectul de ordonanță a fost strecurat pe agenda ședinței de guvern la capitolul "diverse", iar, personal, nu și-a dat avizul pentru aprobarea actului normativ respectiv. "Cineva de la Ministerul justiției ar trebui trimis la reciclare sau dat afară", a comentat deputatul social-democrat. Deputatul PSD a spus că este o aberație de drept să stipulezi abrogarea unui act normativ atâta vreme cât el nu a intrat în vigoare. Nu Guvernul este cel care modifică competențele Parlamentului prin ordonanțe de urgență, a continuat el.

Cotidian al județului Satu Mare
Informația zilei
www.informatia-zilei.ro
ISSN 1222-4715

Director general - **D. Păcuraru**
Director editor - **Ilie Sălceanu**
Director revista
Poesis - **George Vulturescu**

Redactor șef
suplimente - **Adriana Zaharia**
(Informația Zilei de Duminică, Informația TV, Informația SF)

Redacția Satu Mare:
str. Mircea cel Bătrân nr. 15
Satu Mare, cod 440012
Telefon: 0261-735195.
e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

Redacția Baia Mare:
Str. Culturii nr. 5, Baia Mare
Telefon: 0262/212020.
e-mail: informatia@mail.multinet.ro

www.informatia-zilei.ro

Vineri

Sindicaliști afiliați la Cartel Alfa, în grevă pentru 15 minute

Aproximativ 500.000 de sindicaliști afiliați la confederația Cartel Alfa, din toată țara, au intrat, vineri, pentru 15 minute, în grevă, protestul fiind un semnal de avertizare transmis Guvernului pentru că nu a aplicat planul de măsuri anticriză stabilit cu partenerii sociali în februarie.

Sindicaliștii au început protestul la ora 9.00 și l-au încheiat la ora 9.15. "Greva va dura doar un sfert de oră pentru că nu este îndreptată împotriva patronatelor, ci împotriva Guvernului, pentru a simți solidaritatea sindicatelor și faptul că sunt responsabili de criza care se adâncește în România", a spus vicepreședintele "Cartel Alfa" Romulus Niță. Sindicaliștii sunt nemulțumiți că planul de măsuri anticriză stabilit cu partenerii sociali în februarie nu a fost aplicat de Guvern, în timp ce "puținele" măsuri care s-au luat au fost defectuoase. Potrivit lui Niță, în Programul anticriză pe termen scurt Guvernul a preluat propunerea sindicatelor de a sprijini producția de îngrășăminte chimice și de a acorda subvenții pentru ca agricultura să beneficieze de acestea și industria producătoare să mențină locurile de muncă.

Sâmbătă

Mark Gitenstein, propus ambasador al SUA în România

Mark Gitenstein, nominalizat de președintele american Barack Obama pentru postul de ambasador în România, s-a distins prin activități de lobby la Camera de Comerț din SUA, consultanță acordată Comisiei Juridice a Senatului și o carieră în domeniul avocaturii.

Potrivit site-ului Casei Albe, Mark Gitenstein - absolvent al Universității Duke și al școlii J.D. a Universității Georgetown - lucrează ca expert la Brookings Institution, fiind specializat pe probleme de securitate națională și libertăți civice. El este partener la compania multinațională de avocatură Mayer Brown LLP. Înainte de a lucra la această firmă, Gitenstein a fost director executiv al Foundation for Change Inc. și a lucrat ca funcționar la Senat timp de 17 ani, atât la biroul lui Joseph Biden, actualul vicepreședinte al SUA, dar și în calitatea de consilier-șef la Comisia Juridică.

Ziarul Washington Post relata la 15 noiembrie 2008 că Gitenstein, unul din cei 12 membri ai echipei de tranziție a lui Barack Obama, a desfășurat activități de lobby în valoare de milioane de dolari pentru Camera americană a Comerțului și a susținut legi favorabile companiilor Boeing și General Dynamics, active în domeniul industriei apărării.

Integrat proiectului mai amplu al Zilelor Culturale Sătmărene, Festivalul sătmărean de teatru „Fără bariere” a adus pe scenele Teatrului de Nord şi ale Casei de Cultură a Sindicatelor spectacole care au meritat pe deplin eforturile materiale şi artistice.

CULTURĂ

Impresii... mai puțin răscolitoare

Cu ediția a treia, desfășurată între 22 și 31 mai, Festivalul sătmărean de teatru „Fără bariere” depășește și o barieră deosebit de periculoasă, cea a discontinuității. Condițiile de criză economică amenințau cu întreruperea acestei manifestări culturale destul de agreată de publicul sătmărean. Situația s-a mai produs nu cu mulți ani în urmă, din alte motive, dar reluarea Zilelor teatrale sătmărene s-a dovedit benefică nu numai pentru urbea noastră.

La urma urmei nu ar fi păcat pentru un oraș care deține un spațiu special destinat teatrului, (chiar dacă după mai bine de o sută de ani de la construire și, probabil, câteva zeci de la ultima reparație, dă semne de oboseală), în care activează de peste 40 de ani două secții, în limbile română și maghiară, situat într-o poziție interregională privilegiată, la o intersecție de spiritualități distincte, să nu continue o manifestare artistică cu un impact atât de binevenit asupra publicului? Ar însemna, pe de altă parte, și o totală lipsă de demnitate și de orgoliu cetățenesc să nu dai curs unei inițiative care s-a dovedit atrăgătoare și instructivă totodată. Din fericire, organele noastre administrative au acționat cu atenție și cu respect față de cerințele de cultură ale sătmărenilor și de eforturile organizatorilor și au găsit posibilități de a depăși dificultățile financiare și de a continua festivalul. Integrat proiectului mai amplu al Zilelor Culturale Sătmărene, festivalul a adus pe scenele Teatrului de Nord și ale Casei de Cultură a Sindicatelor spectacole care au meritat pe deplin eforturile materiale și artistice.

Au găsit resursele necesare și alte teatre, participante la festival, chiar dacă numărul acestora a fost mai redus, iar efectivele actoricești deplasate la Satu Mare au fost mai modeste. Multe formații au fost numeric reduse și multe spectacole au avut decoruri reduse la minimum material, dar solicitate la maximum funcțional. Iar când nu le-au avut, le-au suplinit cu resursele nebănuite ale artei actoricești, ridicând nivelul interpretativ al festivalului.

Ca cetățean al municipiului și ca iubitor de teatru, găsesc de datoria mea să împărtășesc câteva impresii despre această ediție a Festivalului, convins că i se cuvine o considerație mai deosebită, alături de binemeritatele aplauze prin care publicul sătmărean, sensibil la valorile artistice ale teatrului, a răsplătit cu generozitate eforturile actorilor, regizorilor, echipelor de tehnicieni implicate în arta spectacolului.

Practica actualizării textelor tradiționale e răspândită în teatrul contemporan

Fiindcă în însemnările din ediția trecută, adunate în volumul Reflecții la un festival multicultural, (Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008) am omis spectacolele sătmărene, încerc să mă revanșez acum luând mai întâi în discuție spectacolul cu Hamlet al secției române a Teatrului de Nord, din 23 mai. E, fără îndoială, un proiect ambițios, de amploare, (așa cum se cuvine marelui Will), care a angajat întreaga trupă a secției române a Teatrului de Nord, completată cu doi actori, din Baia Mare (Sorin Miron) și din Bacău, (Gabriel Duțu). La rândul ei, trupa s-a prezentat ca o echipă dispusă la eforturi și dornică de afirmare. S-a văzut că același teatru a lucrat recent cu renumitul regizor Alexander Hausvater în spectacolul Jurnalul lui Dracula, după romanul omonim al lui Marin Mincu, de unde a acumulat o experiență valoroasă.

Cu decoruri impresionante, ocupând aproape toată sala teatrului, sugerând atmosfera de la castelul Elsinore, în interiorul căruia a plasat și publicul spectator, spectacolul s-a constituit într-o alternativă regizorală la textul shakespearian, pornind de la o anumită înțelegere a comentariilor lui Jan Kott din Shakespeare, contemporanul nostru și, probabil, și de la montările lui Peter Broock, care aduce dezbaterea piesei în orbita simțirii și gândirii publicului contemporan prin strategii de stilizare modernă. Practica actualizării multor texte tradiționale, chiar și a capodoperelor, e destul de răspândită în teatrul contemporan, nu însă întotdeauna cu rezultate meritorii.

Lectura tragediei shakespeariene și exegeza acesteia a impus imaginea unui prinț aflat într-o dilemă deosebit de gravă: să dea curs testamentului tatălui, săvârșind pedepsirea și reinstaurând cursul cunoscut al istoriei, sau să pună capăt lanțului „macbethian” de crime și să renunțe la putere. Finalul piesei cu invocarea lui Fortinbras (Braț forte) conduce către un deznodământ în favoarea primei alternative. Dar nehotărârea prințului de la Elsinore nu provine din neputința exercitării mandatului patern, (portretul făcut de Horațiu îl arată pe deplin capabil), ci din intuirea altor temeiuri ale puterii, aduse în actualitatea timpului de filosofia Renașterii. În Hamlet se confruntă două concepții asupra puterii: cea medievală, „a timpurilor întunecate” și însângerate, în care puterea se dobândește prin crime abominabile, și cea a umanismului renascentist, în care puterea își cere o altfel de legitimare. Nu cred că textul tragediei shakespeariene are nevoie de alte temeiuri ale luptei pentru putere, care să facă posibilă o altă motivare contemporană a acesteia.

Mi se pare că viziunea regizorală a pornit de la o perspectivă psihanalitică asupra personajului, accentuând prea apăsat complexul matern. Nu cred că un prinț renascentist, oricât de diferit de modelul machiavelic, se lamentează infantil mama! mama!, invocând figura și, mai cu seamă, funcția mamei și-și dorește să sfârșească în brațele ei ocrotitoare. Mi-e greu să cred că un astfel de prinț, sfâșiat între chemările contradictorii ale unor epoci istorice întregi, ajunge victima complexului matern. Am salutat cu tot respectul de care sunt în stare experimentul în artă și în teatru, inclusiv pe cel realizat de același regizor în ediția trecută cu Elisabeta I la Teatrul din Petroșani, nu devin opac la prefaceri, dar de data asta nu cred că alternativa spectacolului sătmărean este suficient de motivată ca mesaj. Altfel există în spectacol soluții regizorale ingenioase, expresive, cum sunt cadrele care-l izolează pe Claudius, expresia unei mulțimi de stereotipuri adunate într-un timp îndelungat, poate și ironia figurii groparului și multiplicarea craniilor sugerând actul morții la proporțiile unei societăți și ale unei lumi, chiar și Ofelia, care arată mai puțin sentimentală și mai puțin retractilă.

Mai presus de toate s-a văzut o echipă dispusă la eforturi, dornică să folosească experiența modernă, disciplinată, în logica spectacolului. Nu-l pot remarca individual nici pe protagonistul spectacolului, tânărul actor băimărean Sorin Miron, deși s-a străduit mult să convingă, etalând o gamă destul de cuprinzătoare de abilități histrionice, cum de altfel au dovedit și alți interpreți, din generații diferite ale trupei sătmărene, din distribuția bogată a spectacolului.

La bază stă conceptul de opera aperta al lui Umberto Eco

Aș fi dorit să văd “O noapte furtunoasă” la secția maghiară a teatrului sătmărean, cunoscând posibilitățile promițătoare ale trupei, mai ales în arta comediei. Nu cunosc motivele suspendării acestuia și, oricum, acestea nu-mi mai folosesc acum.

Aceeași practică girată de principiul autonomiei spectacolului, ducând uneori până la reducerea textului dramatic la un simplu pretext, s-a observat în multe spectacole, deși realizată în maniere diferite. La baza acestei practici stă, probabil, conceptul de opera aperta al lui Umberto Eco. Trebuie să luăm seama la faptul că opera aperta nu înseamnă operă neterminată sau nedesăvârșită și că intervenția noastră în text, fie și la adăpostul efemerității spectacolului, nu înseamnă întotdeauna desăvârșirea textului. Dacă anumite procedee retorice sunt depășite, nu mai au astăzi efect artistic, eliminarea lor nu trebuie să afecteze coeziunea și integritatea viziunii auctoriale. Mai cu seamă capodoperele dramaturgiei, naționale și universale, nu permit substituiri, completări sau dezvoltări hibride, adaosuri motivate doar de nevoile percepției moderne, actuale.

Din rândul teatrelor participante s-a detașat spectacolul Teatrului din Baia Mare cu “Jocul de-a vacanța” de Mihail Sebastian. Regizorul Radu Afrim a formulat o opțiune nouă a spectacolului, accentuând convențiile ludice ale textului, în acord cu metafora titlului. Fără a impieta asupra viziunii auctoriale, cea regizorală a plasat conflictul psihologic al piesei într-o atmosferă mai dinamică, într-o stilizare modernă, folosind resurse expresive de o diversitate accentuată. Aproape toate rolurile au beneficiat de acest avantaj, mai puțin cel al lui Jeff, adolescentul ajuns în ipostază inedită și improprie de eiron, de protagonist erotic, care intră în joc fără să conștientizeze natura lui convențională și limitele acestuia. Se confirmă observația că eironul este mai puțin spectaculos, deseori naiv, novice, neexperimentat și prin asta și mai puțin teatral. Travestiul, bine șarjat, al interpretului Doamnei Vintilă (Ioan Codrea), a creat momente de surpriză plăcută spectatorilor, mai ales că s-a ferit să alunece în trivial și obscen, cum se întâmplă prea des în ultima vreme. Remarcabil a fost interpretul lui Bogoiu (Ionuț Mateescu), un actor cu resurse multiple, capabil să realizeze situații comice mult gustate de public, de la acrobații și contorsiuni de circ, la intervenții substanțiale în conflictul piesei. Corina, (Gabriela Del Pupo) face un rol dificil prin balansul, primejdios, între Ștefan Valeriu și novicele Jeff. Prin datele rolului ultimul nu poate să-i sprijine efortul, dar interpretarea devine pertinentă pentru cariera actriței care dezvăluie resurse de lirism, reușind totodată să evite sentimentalismul. Regia lui Radu Afrim a echilibrat lirismul cu umorul, categorii estetice întru totul compatibile.

De remarcat în acest spectacol este multitudinea limbajelor utilizate. Dincolo de cuvânt, folosit și ca expresie a unor psihologii, de care teatrul ultimelor decenii a cam uitat și nu numai ca semn al violenței, spectacolul apelează la resursele muzicii susținând atmosfera contextului, ale dansului, realizând subtile treceri de la o scenă la alta, ale fabulei, cu deosebire animaliere, ale performanțelor corporale duse până la contorsiuni spectaculoase, precum și la distribuirea ingenioasă a spațiului scenic, la mobilitatea decorului, creată în bună măsură tot prin resursele actorilor. Personal mi s-a părut că această trupă s-a prezentat în vizibil progres față de ediția anterioară.

Continuarea materialului va apărea în numărul viitor al suplimentului “Informația de Duminică“.

Alexandru Zotta

Expoziție la Cluj despre istoria modei feminine

Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei găzduiește, în perioada 10 iunie - 10 iulie, o expoziție de modă feminină din preistorie până în evul mediu, transmite corespondentul NewsIn. Expoziția se numește “Metamorfozele Evei” și încearcă reconstituirea portului feminin de-a lungul câtorva epoci istorice.

“Ideea de metamorfozele Evei și nu metamorfozele lui Adam a venit pentru că moda feminină e mult mai complexă și mult mai frumoasă decât cea a bărbaților, pe parcusul secolelor. Femeile în secolele trecute aveau poșetuțe și tot felul de accesorii, inele, brățări, pandantive, de toate felurile, de la cele de piatră, de ceramică, de os, de sticlă, până la cele de aur, argint, cu pietre prețioase sau semiprețioase. Cel mai vechi obiect de expoziție e o brățară de os care este din 5.350 înaintea erei noastre”, a declarat miecuri, la vernisajul expoziției, Mihai Sasaroman.

Profesorul de arheologie Radu Ardevan a declarat că articolele de modă feminină sunt importante pentru cercetători deoarece ele pot oferi întregi tablouri unei civilizații, adăugând elemente privind spiritualitatea colectivă. “Pentru femeile din orice epocă, moda, frumusețea, potențarea frumuseții naturale cu mijloace artistice, la îndemână, prin vestimentație, prin podoabe, au contat, contează și vor conta mereu. Această sensibilitate de a avea acest etern feminin influențează dezvoltarea meșteșugurilor, a artelor, oferă un teren de acțiune căutătorilor de frumos, celor care vor să înfrumusețeze viața de zi cu zi. Așa cum este importantă azi, moda a fost importantă întotdeauna. Pentru cercetătorii istoriei vechi această realitate este foarte importantă, aceste produse minore reprezintă un articol major al civilizației, iar studierea lor oferă o bază pentru a intra în lucruri care se pot găsi mai greu în urme de materiale cunoscibile prin arheologie, și anume articole din istoria mentalității, a sensibilității. “Piesele reprezentând obiecte de vestimentație din epocile amintite sunt împrumutate din expoziția permanentă a muzeului și din depozit. Expoziția este completată de afișe care prezintă costumele specifice fiecărei perioade, tehnicile și metodele de prelucrare a obiectelor de podoabă, precum și materialele folosite în acest scop”, a mai spus profesorul.

Două ore cu Santana la București

Carlos Santana va porni vara aceasta și într-un turneu european ce va cuprinde 15 spectacole. Turneul va debuta chiar la București, în cadrul B'ESTFEST 2009, pe 4 iulie. Chitaristul și trupa sa au pregătit un spectacol de cel puțin două ore. “Deși inițial negocierile cu agentul s-au purtat pentru o durată mai mică a spectacolului, Santana a insistat să modificăm programul astfel încât să aibă la dispoziție peste două ore pentru întregul său show, pregătit special pentru România. Este prima oară când primim o astfel de cerere, iar surpriza este cu atât mai mare cu cât vine din partea unui artist de talia lui Carlos Santana”, a declarat Laura Coroianu, Director Executiv Emagic.

Anul acesta B'ESTFEST se va desfășura în perioada 1-5 iulie, în aer liber, la Romexpo, având în line-up peste 30 de nume pe afiș, 250 de muzicieni și o ofertă de peste 30 de ore de muzică.

AMINTIRI DIN COPILĂRIE

EXCLUSIV

În copilărie, Tavi Petric recita poezii și iubea muzica

Pentru numărul de azi al "Amintirilor din copilărie" am făcut o incursiune în timp alături de Octavian Petric. Pentru cine nu îl cunoaște și cu siguranță sunt puțini sătmărenii care nu știu cine este interlocutorul nostru din această săptămână, vi-l prezentăm noi: Octavian Petric este consilier județean PSD, om de afaceri și președintele UGIR 1903.

Pe plan profesional, în ceea ce privește firma sa de confecții metalice, "Metalpet", Octavian Petric a dovedit că este un om de afaceri prosper. Și în ceea ce privește politica, Octavian Petric este un membru marcant al PSD Satu Mare. Azi însă vom lăsa deoparte aceste aspecte ale vieții lui și ne vom întoarce în trecut, pe vremea când era doar un puști și poate doar visa la aceste realizări.

- Unde și când v-ați născut?

- M-am născut în comuna Crucișor, în anul 1961, în data de 1 octombrie. Am făcut parte dintr-o familie numeroasă, fiind șase frați, cinci băieți și o fată. Eu sunt al doilea copil născut.

- Cum a fost să aveți atât de mulți frați?

- A fost frumos, pentru că acolo unde sunt mulți copii și bucuria este mai mare, dar implicit și problemele sunt mai multe. Am avut o copilărie frumoasă, dar și cu multe greutăți. Tatăl meu era singurul care aducea bani în casă, era angajat la fabrica de sticlă din Poiana Codrului, iar pentru a completa bugetul familiei eu și frații mei împleteam coșuri din nuiele, tot pentru fabrica de sticlă, iar vara culegeam fructe de pădure pe care le predam centrului de colectare.

- Care aspecte ale copilăriei v-au rămas întipărite în memorie?

- Cred că fiecare dintre noi ne amintim cu mult drag și cu nostalgie de perioada copilăriei, indiferent cum a fost ea. Cu multă plăcere îmi amintesc de momentele când ieșeam cu ceilalți copii să jucăm fotbal "pe teren". Fotbalul era unul dintre jocurile preferate de mine și de prietenii mei. Alte variante de distracție oricum nu prea aveam, așa că, de cele mai multe ori aceasta era activitatea noastră duminica, după ce ieșeam de la biserică. În acea perioadă satul era plin de copii, spre deosebire de ziua de azi când nici școala nu mai funcționează deoarece în sat au rămas numai bătrânii, tinerii au plecat spre oraș, și-au întemeiat familii și vin acasă numai de sărbători.

- Ce pasiuni aveați în copilărie?

- Încă de mic am fost atras de muzică, motiv pentru care în perioada liceului am urmat cursurile Școlii Populare de Arte din Satu Mare - clasa taragot. Am făcut acest lucru doar din plăcere, deoarece nu mi-am dorit să fac carieră în muzică. Ceea ce mă bucură foarte tare este faptul că băiatul meu, Rareș, a moștenit de la mine dragostea

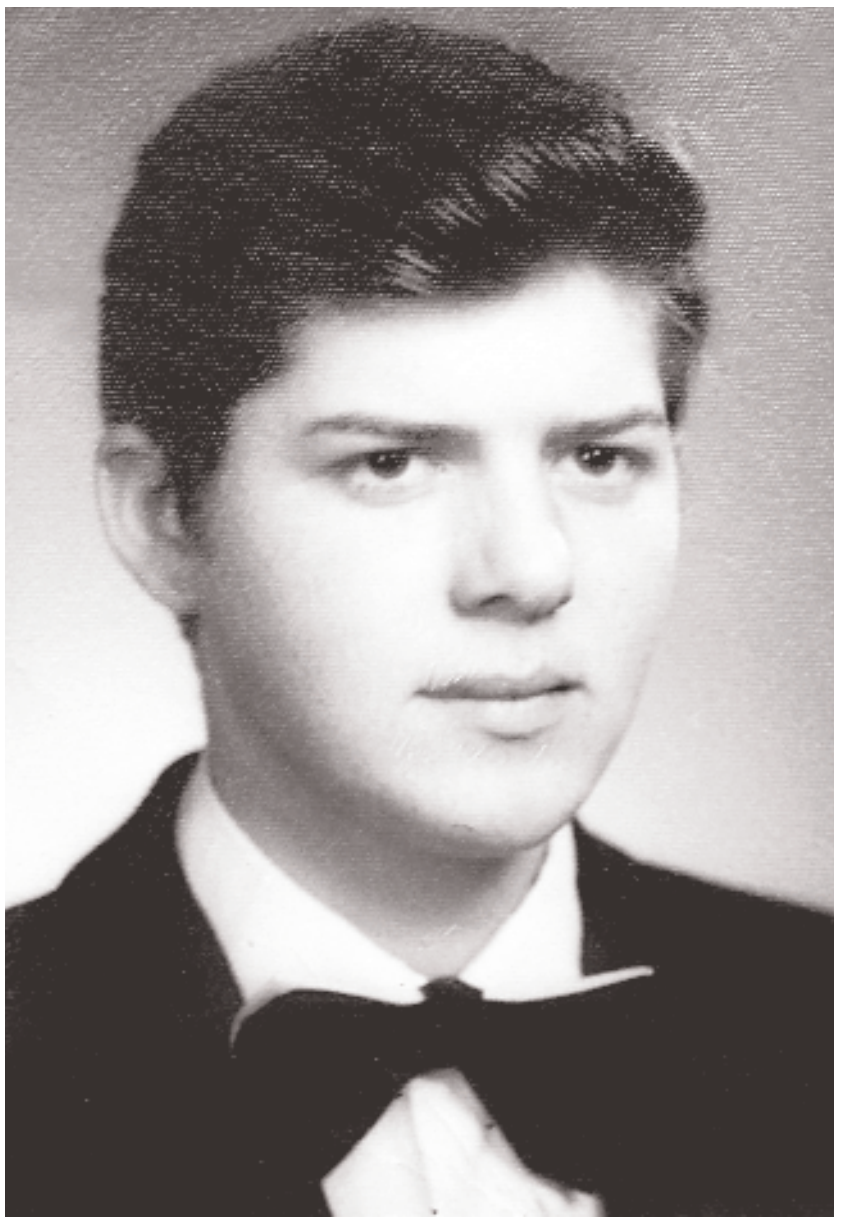

pentru instrumentele de suflat. El cântă la clarinet și la fluier de la vârsta de nouă ani și o face la fel ca mine, din plăcere. Se spune că cine iubește muzica, iubește viața, iar eu sunt total de acord cu această zicală și este exact ceea ce simt și eu.

- La ce meserie visa copilul Octavian?

- Poate pe mulți îi va surprinde răspunsul meu. Am vrut să devin ofițer de poliție. Mi-am și depus dosarul pentru Școala de Ofițeri, însă din păcate am fost respins medical, din cauza faptului că am platfus la piciorul drept. Părinții mei în schimb și-ar fi dorit să devin preot, dar nu a fost să fie, cu toate că în famlie am primit o educație de bun creștin, pe care încerc să o transmit și eu copiilor mei.

- Ce școli ați urmat?

- Clasele I-IV le-am urmat în localitatea natală, în Bicău, iar clasele V-VIII în localitatea Iegheriște. După absolvirea clasei a VIII-a am dat examen la Liceul de Construcții Nr. 4 din Satu Mare, profil instalații sanitare și gaz, unde am fost admis. Am absolvit liceul în anul 1980. Am urmat cursurile Facultății de Drept din cadrul Universității "Hyperion", am un master în drept comunitar și administrația justiției antidrog, la Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" și sunt absolvent al Colegiului Național de Apărare, seria 14, al Academiei de Înalte Studii Militare din București.

- Cum vă petreceați timpul liber în perioada liceului?

- Pe parcursul liceului am stat în internat, unde aveam un program destul de strict. Cu toate acestea, fiind un tip sociabil și iubitor de muzică am făcut parte din brigada artistică a Întreprinderii Județene de Construcții, am fost membru al Cenaclului "Cetatea" Satu Mare, unde activam ca și solist instrumentist, la taragot și bineînțeles, după cum am spus anterior, frecventam cursurile Școlii Populare de Artă.

- Povestiți-ne o poznă, o amintire hazlie din timpul copilăriei.

- Numai una? Îmi este destul de greu să o aleg pe cea mai hazlie. Am o amintire pe care i-am povestit-o și soției mele și care pe noi ne amuză de fiecare dată foarte mult, motiv pentru care am să v-o împărtășesc și dumneavoastră. Eram în clasa a II-a și aveam serbarea de sfârșit de an școlar, iar eu trebuia să recit o poezie. M-am pregătit intens pentru acest eveniment, am învățat poezia de o spuneam și noaptea în somn, însă am făcut o mare greșeală, care m-a costat scump și veți vedea de ce. Serbarea avea loc la școala din Bicău, unde au fost prezenți părinți, frați, rude ale "absolvenților" și desigur mama mea și o verișoară mai mare decât mine. A sosit și rândul meu să recit poezia. Se trage cortina, învățătoarea mea iese pe scenă, în fața publicului și anunță faptul că în următoarele momente elevul Octavian Petric va recita o poezie. Am urcat pe scenă, am făcut câteva complimente aplecându-mă în semn de mulțumire pentru aplauzele pe care deja le primeam de la public, a mai urmat o plecăciune și apoi încă una și o vedeam pe mama și pe verișoara mea care îmi făceau semne disperate să zic poezia. Eu am mai făcut o plecăciune și apoi am izbucnit în plâns, coborând de pe scenă, în sală, unde am fost preluat "cu blândețe" de către mama care apoi mi-a aplicat o corecție pe care nu am uitat-o nici în ziua de azi. Ideea e că eu degeaba am învățat poezia dacă nu am citit nici măcar o dată titlul și autorul, detalii fără de care, în mod evident, eu nu îmi puteam începe recitarea.

- Spuneți-ne câteva cuvinte despre familia dumneavoastră. Cum v-ați cunoscut soția?

- Eram prieten foarte bun cu soțul unei verișoare de-a soției mele. Ne-am cunoscut în 19 decembrie1989, iar în 19 mai 1990 ne-am căsătorit. Cred că a fost dragoste la prima vedere. Soția mea, Ana, este ofițer de poliție, iar prin ea pot să spun că mi-am împlinit visul, acela de a deveni polițist. Avem împreună doi copii minunați: Răzvan, care joi a absolvit clasa a XII-a la Colegiul Național "Mihai Eminescu" și Rareș, care este elev în clasa a VI-a la Liceul Teoretic German "Johann Ettinger". Suntem o familie normală, iar dezideratul nostru este "Familia unită la bine și la greu".

Laura Micovschi

De vorbă cu urmașii sătmăreni ai P.S. Episcop Mihai Pavel

Buna credință a urmașilor P.S. părinte Mihai Pavel, respectul pe care îl poartă față de strămoșii d-lor familia Dreanga, o familie de viță nobilă mi-au răscolit și mie conștiința ce m-a îndemnat să-l readuc în memoria noastră pe P.S. Mihai Pavel.

Familia Dreanga nu a lăsat în uitare pe răposatul lor unchi Mihai Pavel, au ascultat șoaptele inimii și glasul sângelui, ceea ce i-au făcut să respecte legile bisericești și cele creștinești.

Iată o familie în care domnește credința, iubirea, respectul. Făcând o reprivire generală asupra vieții și activității P.S. Mihai Pavel putem spune că și-a dăruit viața Creatorului prin iubirea curată, iubirea senină și divină.

Date biografice

S-a născut în 6 septembrie 1827 în localitatea Recea de lângă Baia Mare, situată în acea vreme în comitatul Sătmar. Tatăl învățător, Constantin, mama Maria. Familia nobilă, înnobilată în 4 octombrie 1658 Pavel de Peteritea. Clasele gimnaziale și liceale le-a urmat în Baia Mare, Satu Mare și Cașovia unde a excelat ca învățăcel chiar fiind premiat cu "Sabia de onoare" și numit "Doctor primar".

Trecând de adolescență s-a distanțat de copilul "de altădată". Valoarea dimensională de acest "altădată" desparte copilăria de adolescență, lăsând-o pe cea dintâi în mijlocul naturii, în apropierea celor dragi, iar cealaltă dându-i drumul în vârful clocotitor al vieții, dar cu o educație solidă, cu un caracter puternic care l-a făcut să țină piept vieții, să lupte cu ea și chiar să câștige lupta printr-o mare credință în Dumnezeu.

Cu asemenea rezultate la învățătură, tânărul absolvent de Cașovia este invitat să rămână acolo punându-i-se în perspectivă funcții de stat onorifice și amăgitoare. El însă arde de dorința de a se închina neamului și bisericii. Cu cele mai frumoase certificate pleacă deci în toamna anului 1946 în Ungaria unde era scaunul episcopiei greco- catolice de care ținea și localitatea natală "Recea" împreună cu alte 69 parohii românești unite cu Roma din județele Maramureș și Sătmar. Iată un dor ce mereu ne cheamă pe toți să nu uităm de satul natal în care ne-am născut. Așa a fost lăsat prin chemări dumnezeiești să rămână pururi în gândul nostru, în visul nostru pe întreaga viață.

Episcopul Muncaciului, văzând pregătirea strălucită a candidatului la sfânta teologie, îl trimite la Institutul "Sfânta Barbara" din Viena, institut care a dat neamului nostru și bisericii românești mulți oameni luminați.

Din cauza evenimentelor din 1848 din păcate este nevoie să părăsească institutul fără să-și termine studiile. Se continuă la Seminarul din Ungaria, absolvind teologia în 1851. După terminarea studiilor teologice se gândește să-și întemeieze o familie, fiind logodit cu fata unui preot din Borșa Maramureș. În dar am primit viața, dar și suferința, Dumnezeu este acela care ne călăuzește pașii în viață și conduce evenimentele acestei lumi. Împărăția cerească și-a deschis porțile și a luat-o pe logodnica teologului M. Pavel în împărăția cerească. După această dezamăgire, tânărul teolog a simțit mesajul lui Christos și s-a dăruit întru totul bisericii prin: muncă, umilință, rugăciune, jertfă, zborul inimii spre bucuria misiunii, conștiința datoriei. Astfel, la 21 martie 1852, după ce timpul i-a mai alinat durerea, a fost hirotonit preot celibatar de către Episcopul Mucaciului, Baziliu Popovici. După hirotonire a fost numit notar la Episcopia Muncaciului și referent. Tot atunci înființează "Asociația pentru cultură a poporului român" din Maramureș.

După doi ani, în 1854, este trimis ca paroh în comuna Apișa de Jos, comună ce astăzi aparține Ucrainei. Un dar primit din inima deschisă, o simfonie dedicată sufletului. Credința este aceea care poartă cununa dragostei, a speranței. Iată că datorită marilor haruri a îmbrăcat haina preoției, dorită încă din copilărie. Pășește cu sfială, zmerenie și umilință în sfântul altar.

În 1856 este numit notar consistorial

Pe P.S. Mihai Pavel un glas de rugăciune către Dumnezeu l-a ridicat pe cele mai înalte trepte ale piramidei religioase, fiind luminat de o flacără dumnezeiască. În 1856 este numit notar consistorial. În 1860 este numit paroh-protopop al Slatinei, azi Ucraina. În 1860 chiar vicar al Maramureșului. În 1870 cu ajutorul mitropolitului Ioan Vancea a reușit să obțină dezmembrarea parohiei unite cu Sighetul Marmației de la eparhia Euteana a Muncaciului și anexarea ei la eparhia Gherlei, confirmarea fiind abia în 1881 prin decretul Națiunii Apocaliptice din Viena.

În 1872 protopopul Mihai Pavel a fost confirmat episcop al Gherlei de către Papa Pius al IX-lea și hirotonit la Blaj în 29 ianuarie 1873 la Catedrala din Blaj, prin mitropolitul Ioan Vancea, în 23 februarie 1873 a fost instalat în scaunul de episcopal al Gherlei. A pornit în munca lui cu nădejde în Dumnezeu și în aleșii lui, preoții pe care i-a îndemnat să-i fie alături în propăvăduirea credinței, în buna înțelegere și iubire dumnezeiască, iubire în mântuitorul lumii.

Nemărginita îndrumare dumnezeiască i-a binecuvântat străduințele, succesele au fost cele dorite în misiunea P.S. Mihai Pavel în misiunea lui ca episcop. "Iată cea mai frumoasă chemare în fața lui Dumnezeu "păstor sufletesc". După 6 ani de merite și valori, la 29 ianuarie 1879 a fost numit "episcop de Oradea" instalat la 8 mai 1879. Această numire a P.S. sale a fost datorită meritelor lui atât materiale, cât și vieții spirituale, exemplul său față de credincioși, cât și față de preoți în fața cărora a fost o pildă vie.

A zidit biserici pe cheltuiala sa

Ca deputat în sfatul țării, ales în 1871, a ridicat instituțiile pe care le-a servit cu atâta râvnă și pricepere la Gherla și la Oradea deopotrivă. La Beiuș a deschis în 1887 internatul de băieți, în 1886 a înființat Școala Civilă de fete cu internat cu tot și o casă parohială. A zidit biserici pe cheltuiala sa în comuna Seitin în Slatina, unde și-a găsit și odihna veșnică în cripta bisericii zidită tot de el. A întreținut 150 de tineri, elevi și studenți și personalul aferent. O înălțare sufletească și dumnezeiască l-a făcut să găsească loc și sprijin și pentru frații noștri ortodocși, studenți și elevi. Minunata stațiune Stâna de Vale a fost amenajată tot de el ca loc de odihnă. Faptele sale au fost nenumărate donații, încununarea lor a reprezentat fundațiile lăsate posterității, fundații diecezene. Ajutoare pentru parohii sărace, zidiri de biserici și școli, pensiuni, zidirea bisericii din Sighet, casele administației etc.

Pentru scopuri de binefacere, cheltuielile se cifrează la 3-4 milioane florini de aur. După 50 de ani de preoție, iată că la 1 iunie 1902 la 2 din zi a adormit în Domnul la băile din Slatina, județul Maramureș. Slujba de înmormântare a fost oficiată de mitropolitul Victor Mihaly. La înmormântare au participat numeroși străini, episcopul din Sătmar, prefectul Maramureșului, vicecomitele județului Bihor, delegațiile orașelor Sighet și Oradea, zeci de preoți, popor de rând, profesori, elevi din Beiuș, de la școlile înființate de el, în total aproximativ 6.000 de oameni. Momentul cel mai înduioșător al acestei triste ceremonii a fost rugăciunea orfanilor. 11 eleve orfane și 10 elevi din institutele create în Beiuș de marele decedat au îngenunchiat pe lespedea mormântului abia închis și au rostit din adâncul sufletelor lor curate, de trei ori "Tatăl nostru" și tot de atâtea ori "Născătoarea".

Ceea ce l-a înălțat mai sus decâ alții a fost dragostea lui fără seamăn pentru tineretul școlar. De dragul lor făcea economii fabuloase. Nu exista pentru el mai mare fericire decât să vadă în jurul său fețe mulțumite și fericite. Trăsătura aceasta sunt sigură că l-a apropiat mult de Mântuitorul lumii. Așa a înțeles el să fie următor al lui Cristos. Pe cât de adânc era sentimentul său religios, pe atât de întemeiată și puternică era și convingerea sa națională. Românismul său era mai presus de orice. La sufletul său armonios se uneau cele două mari sentimente: cel religios și și cel național.

Pentru numeroasele sale merite, împăratul i-a acordat distinția de "Cavaler al ordinului Francisc Iosif I" și mai apoi a fost decorat cu "Coroana de fier" clasa I. A fost cel mai mare binefăcător al diecezei sale și al doilea fondator al tuturor instituțiilor culturale din acea dieceză.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Ana Vacarciuc

Mădălina Manole a născut un băiețel

Mădălina Manole și iubitul ei sunt, de săptămâna trecută, fericiții părinți ai unui băiețel. Deși a născut înainte de termen, atât mămica, cât și bebelușul se simt excelent. Cântăreața a preferat să nască prin cezariană. Operația a decurs cum nu se putea mai bine, iar bebelușul a avut la naștere 2,600 kg și 56 de centrimetri.

Cei doi au hotărât deja numele copilului, care va fi botezat după tatăl său, Petru.

Acum, că sunt părinți, Mădălina și Mircea intenționează să-și oficializeze relația. Cel mai probabil vor face nunta în toamnă și se gândesc chiar să aibă cununia religioasă în aceeași zi cu botezul celui mic.

18.400 euro amendă după ce a sărutat un tablou

O tânără din Cambodgia care a lăsat o urmă de ruj când a sărutat un tablou realizat de pictorul american Cy Twombly, în iulie 2007, în orașul francez Avignon, a fost condamnată la plata unei amenzi de 18.400 de euro pentru restaurarea acestuia. Decizia a fost aceeași cu cea pronunțată în primă instanță de tribunalul corecțional din Avignon, în august 2008.

Cy Twombly a spus că e "îngrozit" de sărutul lăsat pe tablou de tânăra care a spus că a fost "un gest artistic și de iubire". Tabloul, o pânză albă imaculată, a fost expus în Collection Lambert din Avignon. În plus, tânăra trebuie să dea câte 500 de euro pictorului, precum și lui Yvon Lambert, proprietarul pânzei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Lambert a cerut două milioane de euro, o sumă care corespunde cu valoarea anunțată a tabloului, cu titlu de prejudiciu moral. "Sunt dezamăgit de decizia curții de apel", a spus avocatul tinerei, Jean-Michel Ambrosino, care a precizat că unele restaurări ale operei erau inoportune, iar plata lor prohibitivă.

VEDETE

Heidi Klum și Seal. Nimeni nu ar fi crezut că cei doi au vreo șansă împreună. Ea un topmodel de succes, el nu chiar un sex simbol. Și iată că, nu numai că sunt fericiți împreună, dar Heidi este din nou însărcinată.

Cele mai ciudate cupluri de la Hollywood

Vi s-a întâmplat să aflați de un cuplu de vedete de la Hollywood și să vă întrebați cum o fi putut să-l aleagă tocmai pe el sau pe ea? Ei bine, iată un top al celor mai ciudate povești celebre de dragoste.

1. Lisa Marie Presley și Michael Jackson. Nimeni nu a înțeles relația și mai ales scurta căsnicie dintre cei doi.

2. Woody Allen și Soon-Yi Previn. Una dintre cele mai controversate relații de la Hollywod, dar și printre singurele care au rezistat. Mia Farrow, la un moment dat soția lui Allen, a aflat că bărbatul ei o înșeală cu fiica ei adoptivă. Restul e istorie.

3. Marilyn Monroe și Arthur Miller. S-au căsătorit în 1956 și erau porecliți "frumoasa și creierul". Doar nu degeaba se spune că extremele se atrag.

4. Lyle Lovett și Julia Roberts. Ea superbă, frumușica Americii, el nu prea înzestrat cu calități fizice. Oricum, căsnicia nu a durat prea mult, cei doi au divorțat în 1995.

5. Renée Zellweger și Jack White. Chiar și prietenii lor au fost șocați atunci când au auzit de relația de amor. Dar cei doi și-au dat și ei seama că nu se potrivesc în 2004.

6. Heidi Klum și Seal. Nimeni nu ar fi crezut că cei doi au vreo șansă împreună. Ea un topmodel de succes, el nu chiar un sex simbol. Și iată că, nu numai că sunt fericiți împreună, dar Heidi este din nou însărcinată.

Elizabeth Hurley a pozat cu capra, la țară

Ea apare pe coperta de iunie a revistei „Tatler", într-un pictorial făcut la țară. Actrița britanică, în vârstă de 43 de ani, a declarat că viața la țară e mult "mai sexy" decât cea din Londra.

Cu toate că vedeta deține o casă în capitala britanică, Elizabeth își petrece cel mai mult timp la proprietatea din Gloucestershire. Și pentru că familia actriței nu este numeroasă – soțul, Arun Nayar și fiul, Damian - Liz are suficient spațiu și pentru animale: patru labradori, două pisici, trei gâște, opt găini, 49 de vaci, 63 de oi și 82 de porci.

Thomas Beatie, "mămică" pentru a doua oară

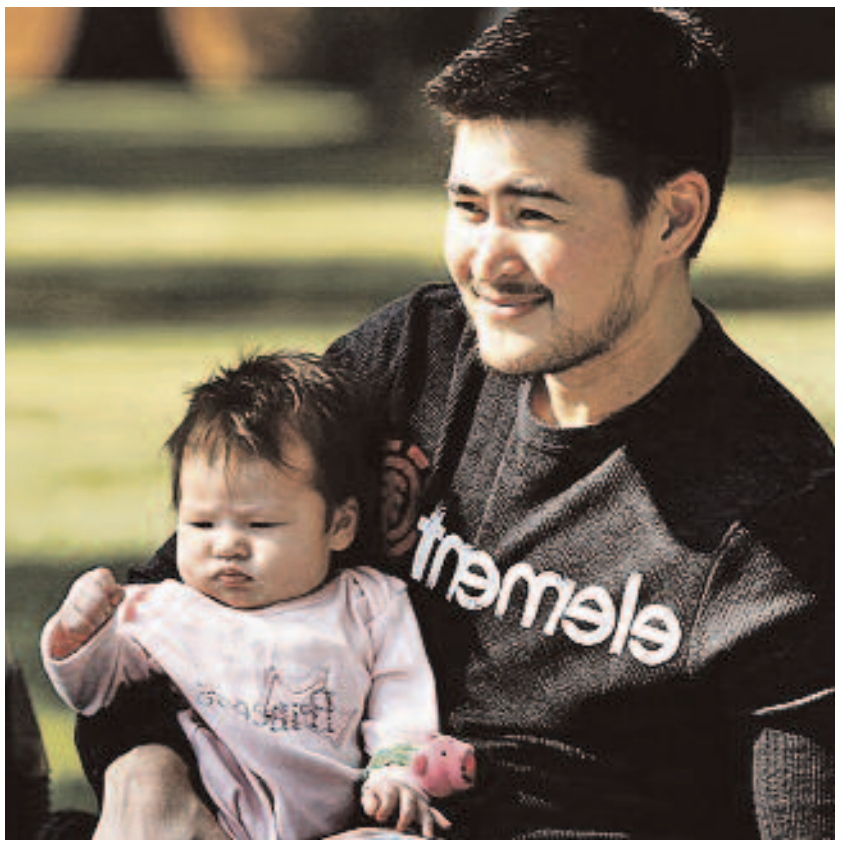

Un bărbat de origine americană este pentru a doua oară "mămică". Cu toate că s-a născut femeie, a urmat un tratament de schimbare a sexului și a devenit bărbat. Acesta a născut (marți, 9 iunie) al doilea copil, informează www.bild.de.

În vârstă de 35 de ani, Thomas Beatie, a născut în vara anului 2008 o fetiță. Acum, el este fericita "mămică" a unui băiețel. Beatie a rămas însărcinat prin inseminare artificială. Thomas, născut în Hawaii, a vrut însă să devină bărbat, statut ce i-a fost recunoscut legal în urmă cu 11 ani, în urma unui tratament hormonal.

BOTANICĂ

După apariția creștinismului, irisul a început să fie considerat drept floarea Fecioarei Maria. La francezi a fost cel dintâi simbol al regalității, fiind premergătorul faimoasei flori de crin. Floarea de iris este, alături de crizantemă, simbolul oficial al Japoniei.

Arborele de lalea poate fi găsit și la noi în județ

Frumusețile naturii sunt adesea ignorate de majoritatea cetățenilor fiind prinși de multitudinea problemelor cotidiene. Unii din necunoaștere, alții din ignoranță nu își deschid ochii și sufletul pentru a se bucura de frumusețea pe care i-o oferă mediul înconjurător.

Dacă într-un număr anterior al ziarului nostru prezentam câteva aspecte privind laleaua pestriță și narcisele, iată că în cele ce urmează puteți afla câteva informații privind nufărul alb și arborele de lalea. Răspândirea acestor plante rare este limitată. Cu alte cuvinte, ele nu pot fi întâlnite la tot pasul, motiv pentru care merită atenție deosebită și să fie ocrotite.

Nufărul alb

Nufărul este o plantă acvatică ce crește în Europa, Africa de Nord și Orientul Mijlociu. În România poate fi admirat în apele stătătoare sau lin curgătoare. Planta posedă un rizom puternic, cu numeroase rădăcini ramificate orizontal, cu ajutorul cărora se fixează bine pe fundul apelor stătătoare. Tulpina sa este puternică, ajunge până la lungimi de peste 150 cm. Frunzele apar la suprafața apei primăvara, sunt pieloase, au formă ovală și pot ajunge până la 30-40 cm diametru. Bobocii florali ies de sub apă în prima decadă a lunii iulie. Florile sunt albe, au diametru de 15 cm și își desfac petalele în primele ore ale dimineții, emanând un parfum îmbătător. Inflorescențele au diametrul de 15 centimetri, își desfac petalele dimineața pe la orele 7-8, dezgolindu-și încetișor multitudinea de stamine și pistilul solitar de culoare galbenă, emanând o aromă îmbătătoare pe tot parcursul zilei, iar spre răcirea aerului își închid din nou petalele.

Fructul de culoare verde, are forma de sferă și este acoperit cu o coajă cicatrizată. Fructul copt se lasă la fundul bazinului, învelișul putrezește eliminând semințele care se ridică la suprafața apei. Peștii, păsările și curenții acvatici răspândesc semințele la mari distanțe. Este o plantă medicinală, de mare valoare. La noi în județ nufărul alb se poate găsi în lacul de la Odoreu, acolo unde oferă curioșilor și iubitorilor de natură priveliști încântătoare.

Nufărul alb

Arborele de lalea

Probabil puțini știu că nufărul are o serie de întrebuințări în scop curativ.

În fitoterapie sunt folosite rizomul și florile. În compoziția chimică a nufărului alb întâlnim următoarele elemente: alcaloizi (nimfen și nufarină) cu efect cardiotonic, tanin, amidon, glucoză, grăsimi, săruri minerale, mucilagii, ulei volatil. Principalele proprietăți ale plantei sunt: sedativ nervos, cardiotonic, anafrodiziac, astringent, tonic, nutritiv.

Preparatele extrase din rădăcini au acțiuni antiinflamatorii și calmante. Infuziile din flori erau larg folosite în medicina populară pentru potolirea setei, ca somnifere, iar cele din frunze contra gălbânărilor. Rădăcinile fiind fierte în bere constituie un remediu efectiv pentru întărirea părului. În vremurile de restriște rădăcinile nufărului erau folosite în alimentație.

Această plantă minunată se află în continuu pericol și este pe cale de dispariție dacă nu se controlează poluarea și exploatarea de orice fel a zonelor respective.

Arborele de lalea

Câți dintre dumneavoastră știu că există un arbore care are flori asemănătoare cu laleaua?

Chiar și numele îi vine de la forma oarecum ciudată, care seamănă cu gingașele flori ale primăverii. Este vorba în fapt despre arborele de lalea.

Acest arbore, potrivit literaturii de specialitate, înflorește doar la câțiva ani. Floarea are diametrul de 10 centimetri. Frunzele dintr-o parte au 4 lobi sau, uneori, doar doi sau, ca și la alți arbori de lalele, uneori apar schițele pentru încă o pereche de lobi, care transformă totul și nu mai fac ca frunza bogdaniceasca să arate ca o liră.

Arbore de lalea se găsește în parcul dendrologic de la Livada, la Medieșu Aurit și în Satu Mare. Cine a văzut frumoasele flori a rămas fascinat de ele.

Ioan Aniţaș

Floarea paradisului, un simbol al eleganței

Una dintre florile tot mai des întâlnite în florării și apreciată de cumpărători este Streliția sau floarea paradisului. De o eleganță desăvârșită, floarea este aleasă tot mai frecvent ca inspirație de marii designeri. Rezistența ei îi permite să încânte și să lumineze încăperea în care se află pentru cel puțin trei săptămâni. Streliția poate fi amplasată într-un loc luminos întrucât suportă soarele de dimineață, are nevoie de umiditate moderată, iar pământul folosit la plantare este turba olandeză neutră sau un amestec foarte afânat. Înmulțirea florii se face toamna prin divizare de tufă. Înflorește în al treilea an, florile având o viață lungă. Iarna are nevoie de o temperatură mai scăzută de circa 12-15 grade Celsius și trebuie udată mai rar.

Irisul este considerat floarea Fecioarei Maria

Irisul sau stânjenelul, cum este mai bine cunoscut, este o floare remarcabilă prin formele, culorile și prin parfumul ei plăcut și discret. De asemenea, are o valoare simbolică în numeroase civilizații ale lumii. Astfel, în mitologia greacă, Iris este zeița soarelui, considerată mesager între Olimp și Terra, drumurile sale fiind marcate de un curcubeu multicolor care îi indulcea sobra apariție.

După apariția creștinismului, irisul a început să fie considerat drept floarea Fecioarei Maria. La francezi a fost cel dintâi simbol al regalității, fiind premergătorul faimoasei flori de crin. Floarea de iris este, alături de crizantemă, simbolul oficial al Japoniei. Irisul este originar din emisfera nordică, fiind o plantă specifică zonelor temperate reci și putând fi întâlnite până la limitele deșertice.

Sunt plante puțin pretențioase

Sunt plante puțin pretențioase, putând crește în condiții dintre cele mai diferite. Astfel, există specii ce cresc în apă, pe marginea lacurilor, în plin soare sau la umbra copacilor. Planta prezintă în pamânt bulbi sau rizomi din care pornesc frunze drepte, zvelte ca niște săbii cu tulpini florale ce poartă în vârf una până la șapte sau chiar mai multe flori variat colorate în nuanțe de albastru, galben, violet și alb. La noi în județ sunt des întâlnite speciile de irișI galbeni care cresc în locuri mlăștinoase, aflate la liziera pădurilor de la Livada și Orașu Nou.

Dintre speciile de iris putem aminti: ***Iris hollandica*** - are tulpina florală înaltă (40 - 50 cm), dreaptă, ascunsă de tecile frunzelor.

Iris magnifica - planta este înaltă, robustă, cu frunze strălucitoare și flori mari de culoare lila cu pete galbene.

Iris reticulata - are flori discret parfumate de culoare albastru-violet cu orange și se potrivește de minune la amenajarea rocăriilor sau a rondurilor însorite. De asemenea, este o plantă excelentă pentru cultura la ghiveci.

Irisul este o floare absolut remarcabilă datorită frumuseții sale fragile și efemere, a perfecțiunii liniei și ținutei sale elegante.

V. Shibata

EDUCAȚIE

16 copilași frumoși și isteți foc de la Grădinița cu Program Prelungit nr.1 din Satu Mare și-au luat adio de la grupa mică. Cu naturalețea specifică vârstei, prichindeii au reușit să-și copleșească părinții și bunicii cu emoții, bucurii, cu stângăcia din gesturi, cu fiecare cuvânt rostit, cu poezii și cântecele despre copilărie.

Elevii clasei a VIII-a de la "Mihai Eminescu" vor deveni liceeni

Colegiul Național "Mihai Eminescu" din Satu Mare a continuat ieri șirul manifestărilor dedicate finalului de an școlar. S-a început cu festivitatea de absolvire a clasei a VIII-a, viitorii bobocei de clasa a IX-a din toamnă, ca mai apoi toți elevii cu rezultate deosebite la învățătură din celelalte clase să fie răsplătiți cu premii și diplome pentru munca depusă pe parcursul întregului an școlar.

Ieri, elevii clasei a VIII-a au spus adio anilor de gimnaziu, au păşit în curtea şcolii mai încrezători ca niciodată în forţele proprii, mai maturi decât acum patru ani. Intrarea în curte şi-au făcut-o într-un mod original, schimbând cutiuţa muzicală pe o binecunoscută melodie a lui John Lennon.

Alături de ei s-a aflat doamna diriginţă, Georgeta Cosma, cea care le-a promis după cum spunea şi directoarea adjunctă Nicoleta Cherecheş, că va fi lapte şi miere începând cu viitorul an şcolar. Toţi elevii clasei a VIII-a au fost felicitaţi de conducerea şcolii pentru rezultatele deosebite la învăţătură, pentru modul în care au reuşit să devină o clasă bine sudată, pentru originalitatea şi seriozitatea de care au dat dovadă, fiind o clasă exemplu. Cel mai grăitor lucru îl reprezintă media mare cu care această clasă a terminat, rezultatele de la diverse concursuri şi competiţii şcolare desfăşurate atât la nivel local, cât şi naţional. Fiecare elev şi-a auzit numele, fiecare dintre ei s-a simţit mai deosebit ca niciodată.

Masa oficială a fost plină cu diplome şi premii

Au fost aplaudaţi la scenă deschisă şi în acelaşi timp încurajaţi, atât de directorul general Ioan Pop, cât şi de directorul adjunct Nicoleta Cherecheş. Festivitatea de premiere a început prin intonarea imnului naţional "Deşteaptă-te române" şi Gaudeamus.

Apoi au fost înmânate premiile începând cu proaspeţii absolvenţi şi continuând cu celelalte clase. De altfel masa oficială a fost plină cu diplome şi premii, ceea ce denotă că în această şcoală cu tradiţie există valori autentice, copii dornici de cunoaştere, preocupaţi în permanenţă să atingă cel mai înalt nivel al performanţei.

La final, toţi elevii şcolii au fost felicitaţi, au primit flori şi pupici dulci din partea celor dragi care au fost alături de ei pentru a-i felicita şi a le ura multă baftă.

Mihaela Gh.

Promoția 2008/2009 a Școlii "Grigore Moisil"

Joi a fost o zi de o mare semnificaţie pentru cei 84 de absolvenţi de clasa a VIII-a de la Şcoala cu clasele I-VIII "Grigore Moisil" din Satu Mare. Costumaţi în alb şi negru, frumoşi şi cu zâmbetul nelipsit de pe faţă nici măcar pentru o clipă, elevii claselor a VIII-a A, B şi C au urcat pe scena Teatrului de Nord Satu Mare pentru a-şi lua rămas bun de la instituţia în care au crescut, au învăţat, de la profesorii care s-au străduit să îi înveţe cât mai bine materie.

Cuvântul de deschidere l-a avut directorul instituţiei de învăţământ, Constantin Voicu, care a ţinut să îi felicite pe elevi pentru rezultatele deosebite de pe parcursul ciclului gimnazial, mărturisind că de acum copiii sunt pregătiţi pentru o nouă treaptă de şcolarizare, una mult mai grea - liceul. Festivitatea de absolvire a ciclului gimnazial de la Şcoala Moisil s-a desfăşurat pe parcursul a două ore, pentru că fiecare clasă a pregătit publicului prezent câte un program cultural - artistic.

Promoţia 2008/2009 se remarcă prin rezultate foarte bune la învăţătură, 70 dintre elevi încheind şcoala cu medii peste 9, iar doi elevi fiind şefi de promoţie cu 10 curat. În final elevii au fost premiaţi, s-au acordat şi diplome pentru cele mai bune rezultate obţinute la concursurile şcolare şi la olimpiade. Cel mai emoţionant moment a fost la interpretarea imnului instituţiei de învăţământ şi cuvintele de adio pe care elevii şi le-au spus, pentru că de acum multe drumuri se despart, unii alegând profile umane, alţii reale. În final, copiii au primit o mulţime de buchete de flori de la părinţi, bunici, prieteni prezenţi la festivitate.

Ioana Pop Vladimirescu

Ursuleții de la "Voinicelul", într-o serbare de neuitat

Zilele trecute la Grădiniţa cu program prelungit "Voinicelul" din Satu Mare a fost mare sărbătoare. Fetiţe şi băieţi din grupa mijlocie a Ursuleţilor au susţinut un moment artistic inedit dedicat finalului de an educaţional. Ca de obicei în astfel de împrejurări emoţiile sunt mari, parcă mai mult din partea părinţilor care trăiesc cu intensitate fiecare cuvânt sau gest al copiilor lor. Pentru cei mici în schimb, totul pare să fie o joacă, ştiu să se bucure de fiecare clipă într-un mod curat şi sincer. Mijlocii, dar voinicei, copilaşii au încântat audienţa cu momentele artistice pregătite temeinic împreună cu educatoarea Curelaru Lucia. Spre deosebire de alte dăţi, serbarea de acum le-a pus în valoare talentul de mici artişti ţinând cont că şi tematica a fost una extrem de diversificată, iar costumaţia aleasă a fost pe măsură. Micuţele domnişoare au fost pentru început gospodine, şi-au pus şorţuleţul alb la brâu, iar prin cântecele şi poeziile rostite de fiecare în parte au cerut o mână de ajutor de la mai iscusiţii hornari, colegii lor de grupă. Apoi au trecut la o parte şi mai distractivă şi anume aceea de a îmbrăca ţinuta unor personaje din cântecele lor preferate. Aşa că au ales să fie nişte rătuşte vesele cu multă poftă de viaţă. Pe tot parcursul serbării copii au cântat şi au dansat cu tot sufletul, au demonstrat că merită pe deplin să fie numiţi din toamnă "măriceii" grădiniţei.

În ultima parte a serbării toţi copii s-au îmbrăcat în frumoase costume populare, s-au încins într-o horă ardelenească şi au dansat cât să rupă zece opinci.

Toate aceste clipe au fost răsplătite din plin cu ropote de aplauze din partea celor dragi. Strădania lor a fost răsplătită cu pupici, cu îmbrăţişări din partea părinţilor, bunicilor şi a prietenilor, cu daruri dulci şi multe felicitări.

Ştefania C.

Copiii Grădiniței 1 și-au luat adio de la grupa mică

În urmă cu patru zile, 16 copilaşi frumoşi şi isteţi foc de la Grădiniţa cu Program Prelungit nr.1 din Satu Mare şi-au luat adio de la grupa mică. Cu naturaleţea specifică vârstei, prichindeii au reuşit să-şi copleşească părinţii şi bunicii cu emoţii, bucurii, cu stângăcia din gesturi, cu fiecare cuvânt rostit, cu poezii şi cântecele despre copilărie. Programul artistic prezentat a fost în ton cu vârsta celor mici. Fiecare copilaş a recitat o poezie, ţinând în braţe jucăria preferată, pe care ulterior a lăsat-o la o parte, în semn de trecere spre o nouă vârstă. Căci din toamnă, când vor intra în grupa mijlocie, vor fi un pic mai măricei. Tot ei au reuşit să strângă ropote de aplauze din partea celor dragi cu fiecare dans tematic pe care l-au susţinut. Au dansat "Dansul ciupercuţelor", al "Piticilor", hora prieteniei, s-au învârtit, s-au răsucit, cum le stă cel mai bine copiilor. Apoi, au arătat că deşi sunt mici le place limba engleză aşa că n-au stat mult pe gânduri şi au cântat cu tot sufletul "If you're happy".

Alături de ei s-au aflat doamnele educatoare Mărioara şi Adriana, zânele lor bune care le-au îndrumat paşii pe parcursul întregului an şi care au avut grijă ca orice emoţie şi orice lacrimă să fie dată uitării.

La final fiecare copil a fost răsplătit din partea educatoarelor cu câte o diplomă cât şi cu portofoliile lucrărilor pe care mânuţele lor le-au confecţionat cât timp au stat "la serviciu".

Mihaela Gh.

În 1 Decembrie 1918 Coriolan Șter a fost ales ca membru în Marele Sfat Național la Alba Iulia. Reprezenta cercul Tășnad, ceilalți delegați fiind preotul local Domițian Cupșa, proprietarii George Filip din Santău și Vasile Pustai din Săuca, învățătorul Teodor Mureșan din Blaja, iar supleanți Virgiliu Băliban, fiul protopopului din Unimăt, Antoniu Băliban și economul Vasile Silaghi din Silvaș.

ISTORIE

130 de ani de la nașterea avocatului Coriolan Șter

Zilele acestea s-au împlinit 130 de ani de la nașterea avocatului și vrednicului patriot român Coriolan Șter. Se cunosc îndeobște lucruri despre activitatea sa merituoasă pusă în slujba neamului românesc la Tășnad. Mai puține lucruri se știu însă despre originile sale sătmărene. Personal, l-am evocat atunci când am semnalat aniversarea centenarului înființării băncii românești din Tășnad, „Vulturul". Dorim în acest material aniversar să ne oprim mai mult asupra originilor, precum și asupra zbuciumatei sale tinereți.

Coriolan Șter s-a născut în 11 iunie 1879 în localitatea bihoreană Santăul Mare (alți autori vorbesc de Beliu ca loc al nașterii), în familia parohului greco-catolic Vasile Șter, originar din Sătmărel, și a Iulianei Ardelean, fiica preotului George Ardelean din Terebești.

Tatăl său văzuse lumina zilei în 9 decembrie 1854 la Sătmărel, în familia lui Ioan și a Etelcăi Șuta. Între familiile fruntașe din Sătmărelul epocii moderne am remarcat și familia Șter (adesea cunoscută sub forma Steer), alături de cea preoțească Fabian și Șuta. A fost hirotonit în 1878. În familia Șter știm că s-a mai născut fiica Veturia (în 1880), care a fost căsătorită cu preotul Iuliu Văleanu (Pataki), originar din Vezendiu, multă vreme slujitor la Chegea și Terebești.

Se pare că Vasile Șter a păstorit doar credincioșii din parohia Beliu, repausând în 15 octombrie 1893, astfel că văduva Iuliana Ardelean a rămas să-și crească singură copiii. Tânărul Coriolan avea 14 ani, fiind la tristul moment al repausării tatălui său elev la Oradea.

Peregrinările la studii

În ceea ce privește studiile, știm că viitorul avocat Coriolan Șter le-a urmat pe cele gimnaziale precum și primele trei clase de liceu la Liceul Premonstratens din Oradea. În ultima clasă de liceu îl găsim la Beiuș, tot acolo absolvind în 1897. Dintre colegii avuți la Beiuș îi amintim pe dr. în drept Victor Bolchiș și viitorii preoți greco-catolici sătmăreni: Iosif Demian sen., Ioan Aluașiu, Vasile Baști, Petru Herczeg, Victor Mărcuș. S-a bucurat în anul petrecut la Beiuș de stipendierea cu pâine din fondul „Samuil Vulcan", acordat în calitate de orfan. A studiat apoi dreptul, la instituții din mai multe orașe, forțat de împrejurări, căci nu a fost agreat nicăieri, datorită sentimentelor românești. Se va vedea în cele ce urmează că a fost izgonit atât de la Oradea cât și de la Cluj. Era însă un student valoros, astfel că totuși a obținut doctoratul în 26 septembrie 1903, la Budapesta.

Memoria Craiului Munților și un proces răsunător

Pentru atitudinea lui românească a fost eliminat de la Academia din Oradea. Era integrat unui numeros grup de studenți români pedepsiți de autorități, printre care: Alexandru Aciu, Ioan Ciordaș, Iosif Maiorescu, Eugen Șimonca, dar și o viitoare figură ilustră a intelectualității românești din părțile Sătmarului, Augustin Mirceaș aceștia toți fuseseră eliminați din Academia orădeană, Lucian Bolcaș însă primise o pedeapsă și mai mare, eliminarea de la toate universitățile din țară. Tumultul memorandist nu se potolise și, la 15 martie 1895 ministrul de interne a dat ordin de oprire și confiscare a colectei pornite printre români pentru un monument în memoria lui Avram Iancu. Sufletul poporului român din Ardeal nu putea șterge însă figura Iancului. Un mare răsunet a avut procesul intentat unui număr de trei studenți clujeni, Ioan Scurtu, George Novacovici și Coriolan Steer, care în noaptea dintre două secole, 31 decembrie 1899 spre 1 ianuarie 1900, au depus pe mormântul marelui revoluționar o cunună cu lauri cu o placă lată în tricolor românesc având inscripția „Tinerimea română, lui Avram Iancu. Dormi în pace, noi veghem". Tustrei au fost condamnați, procesul prelungindu-se în timp, trezind în același timp un puternic val de simpatie în rândurile românilor.

Coriolan Șter era talentat și artistic, căci îl găsim reprezentat într-o fotografie a grupului de "diletanți" care au jucat în piesa "Gărgăunii dragostei".

În alegerile generale din 1906 a fost unul dintre candidații români din părțile noastre, el reprezentând electoratul din cercul Tășnad. Tot atunci mai candidaseră: dr. Alexandru Vaida Voevod (cercul Șomcuta Mare), Constantin Lucaciu (cercul Cărășeu), dr. Ioan Erdelyi (cercul Medieșu Aurit). La presiunile inimaginabile ale autorităților, candidații români nu au reușit să fie aleși. În 7 aprilie 1907 se alătură mulțimii de intelectuali din zonă, care au protestat împotriva legii școlare Apponyi. A fost printre cei mai activi membri, propunând încă de la înființarea despărțământului tășnădean al "Astrei, de la prima adunare generală deci, ținută în 14 iulie 1907 la Santău, înființarea unei biblioteci, "fără amânare", în aceeași adunare inaugurală propunând un abonament la 10 exemplare din revista populară a "Astrei", "Țara Noastră". Anul următor, în 8 martie, avocatul Șter face apel la Comitetul Central al „Astrei" pentru constituirea unei biblioteci poporale la Unimăt, acolo unde urma să se țină în 1908 a doua adunare cercuală. În 27 iunie 1908 de la Sibiu se transmite că „s-a hotărât expedierea cărților cerute pentru înființarea unei biblioteci populare". Lucru care se și întâmplă în 13 iulie 1908, când pe adresa lui Coriolan Steer sosește un colet cu 132 de exemplare din cărțile editate de asociație, precum și 387 numere din revista „Țara Noastră", „pentru a fi împărțite poporului sau pentru constituirea de biblioteci populare". Preocuparea sa pentru carte rămâne constantă, știm acest lucru dintr-o adresă expediată către același Comitet Central al „Astrei", în 22 iulie 1913, prin care cere „a i se pune la dispoziție și câteva volume de cărți".

Despre importanța pentru românime a constituirii la Tășnad a băncii „Vulturul" am mai vorbit cu ocazia centenarului. Între membrii fondatori ai acestei bănci românești remarcăm figuri de preoți greco-catolici precum Coriolan Ardelean (arhidiaconul Careilor în acea vreme), Grigore Pop (paroh la Unimăt), Demetriu Coroian jun. (slujitor la Santău), Vasile Pătcașiu, Ioan Lobonțiu (pe atunci paroh la Sărăuad), Vasile Sfura (Blaja), Victor Mărcuș (Pir, fost coleg de liceu cu Coriolan Șter), Vasile Hoblea (Cig), Patriciu Lobonțiu (Silvaș), Paul Nodiș (capelan al pr. Patriciu Lobonțiu la Silvaș), Vasile Mureșan (Săuca), George Filep (Căuaș), Ioan Trufașiu (Acâș). Alături de preoți identificăm doi dascăli, Grigore Rus (Tășnad) și Teodor Mureșan (Blaja), precum și alți proprietari.

În Marele Sfat Național

La 22 noiembrie 1918, în sediul băncii românești „Vulturul" din Tășnad a avut loc constituirea Comitetului Național Român Tășnad. Un mare merit în pregătirea adunării l-au avut Coriolan Șter, pr. Domițian Cupșa, George Filip și Vasile Mocan din Santău, Virgil Băliban din Unimăt și Ioan Matei din Supuru de Jos.

În 1 Decembrie 1918 Coriolan Șter a fost ales ca membru în Marele Sfat Național la Alba Iulia. Reprezenta cercul Tășnad, ceilalți delegați fiind preotul local Domițian Cupșa, proprietarii George Filip din Santău și Vasile Pustai din Săuca, învățătorul Teodor Mureșan din Blaja, iar supleanți Virgiliu Băliban, fiul protopopului din Unimăt, Antoniu Băliban și economul Vasile Silaghi din Silvaș.

Zilei solare a românimii de la Alba-Iulia i-au urmat zile sângeroase și în părțile Tășnadului. Consiliul Național Român Tășnad a fost silit să se dizolve, din cauza maltratărilor soldaților secui. Astfel, secretarul, învățătorul Teodor Mureșan raporta C.N.R. Oradea în 19 februarie 1919 că „președintele, dr. Coriolan Steer, a fost silit a se refugia de la adunarea de la Alba Iulia, părăsind totul".

După liniștirea apelor, Coriolan Șteer a fost ales în unanimitate senator la alegerile din noiembrie 1919, fiind de altfel și singurul candidat în cercul Tășnadului.

A decedat în anul 1924, astfel că anul acesta se împlinesc 85 de ani de la acel trist moment. Personalitatea sa exemplară merită recuperată de Sătmarul cultural și național.

Viorel Câmpean

Au trecut 65 de ani de la deportarea evreilor sătmăreni la Auschwitz

Ca urmare a Diktatului de la Viena din 30 august 1940, Transilvania de Nord trece în administrarea Ungariei. Județele Sălaj, Bistrița Năsăud, Ciuc, Trei Scaune, Someș, Mureș - Turda, Bihor, Cluj, Maramureș, Satu Mare și Ugocea au trecut la 13 septembrie 1940 sub conducerea Ungariei prin legea adoptată de Parlamentul Ungariei la 2 octombrie 1940. Astfel un număr de 164.000 de evrei devin cetățeni ai Ungariei având în urma acestui act o soartă mult mai grea decât cei rămași pe teritoriul României. Autoritățile maghiare nou instalate au trecut imediat la implementarea politicii și legislației antievreiești care se aplica deja în Ungaria. Cu toate că au fost luate măsuri de discriminare, evreii de pe teritoriul Ungariei au trăit într-o relativă siguranță care s-a răsturnat după ocuparea Ungariei de către Germania la data de 19 martie 1944. După această dată, Ungaria devine protectorat german și astfel se pecetluiește soarta evreilor unguri, din care făceau parte și cei din Transilvania de Nord.

Începând cu 5 aprilie 1944 devine obligatorie purtarea stelei galbene de către evrei. Opinia publică a fost pregătită pentru acceptarea decretelor antievreiești adoptate după 19 martie 1944, mulți nutrind speranța de a acapara casele, birourile, magazinele și afacerile evreiești. Casele și locuințele părăsite au fost imediat jefuite majoritatea de vecini sau chiar de persoane cu funcții de răspundere din cadrul autorităților. Evreii au fost ridicați în mare grabă și au fost duși pe jos în zona fixată pentru ghetou. Administrarea ghetoului a fost încredințată unui Consiliu Evreiesc. Deoarece numărul evreilor din județul Satu Mare, așa cum era delimitat la acea dată, era mare, s-a înființat un ghetou și la Baia Mare, iar la Carei a funcționat un centru provizoriu din care evreii au fost transferați la Satu Mare.

Jandarmii unguri s-au comportat deosebit de brutal pe tot parcursul ghetoizării și deportării. În toată perioada ghetoizării evreii au fost supuși unor controale repetate pentru a li se lua toate obiectele de valoare, iar condițiile de alimentație și igienă erau foarte grele. Deportarea lor din ghetoul Satu Mare s-a efectuat între 19 mai-1 iunie 1944, prin 6 garnituri de tren cu vagoane de marfă. În fiecare garnitură se aflau în jur de 3.000 de evrei. În fiecare vagon de marfă au fost înghesuite la grămadă între 80-100 persoane ce aveau la dispoziție două găleți: una cu apă și una pentru necesitățile fiziologice. Înainte de îmbarcarea în vagoane, evreii au fost din nou perchezionați în mod brutal de către jandarmi pentru a nu duce cu ei bijuterii,

bani sau alte obiecte de valoare. Vagoanele au fost încuiate cu lanțuri și lacăte. Cele 6 garnituri au plecat din gara Satu Mare astfel: 19 mai 1944 - 3.006 persoane; 22 mai 1944 - 3.300 persoane; 26 mai 1944 - 3.336 persoane; 29 mai 1944 3.306 persoane; 30 mai 1944 - 3.300 de persoane; 1 iunie 1944 2.615 persoane, în total 18.863 de persoane. Garniturile cu evreii deportați în lagărul Auschwitz - Birkenau au fost predate de către autoritățile ungare celor germane în gara localității Kassa (Kosice), ocazie cu care s-a procedat la inventarierea persoanelor din vagoane.

În data de 3 mai 1944 a început procesul de ghetizare a evreilor din Transilvania de Nord în baza decretului nr. 613/1944 și în baza instrucțiunilor emise la conferințele de la Satu Mare și Târgu Mureș din aprilie 1944. La conferința din data de 26 aprilie 1944 de la Satu Mare a fost delegat de guvernul Ungariei secretarul de stat dr. Endre Laszlo. La această conferință s-a hotărât confiscarea proprietăților evreiești, respectiv a banilor, aurului, argintului etc.

Pentru ducerea la îndeplinire a procesului de ghetoizare și a deportării evreilor din Satu Mare au răspuns primarul Csoka Laszlo, viceprimarul Rogozy Pap Zoltan și secretarul dr. Pirkner Erno. Primarul de atunci este și cel care a emis hotărârea ca populația evreiască să poarte steaua galbenă în 6 colțuri cusută pe haină. Ghetoizarea a început în 3 mai 1944 la Satu Mare și s-a încheiat în 6 mai 1944. Ghetoul a fost fixat în perimetrul cuprins între străzile Zrinyi, Petofi, Bathory și Tompa adică în cartierul locuit de evreii săraci.

În anul 1941 din totalul populației de 52.011 persoane, 12.960 erau evrei reprezentând 24,9%. În ghetoul din Satu Mare au fost înghesuiți 13.250 de evrei la care s-au adăugat cei din Carei și împrejurimi, în total 18.800 de persoane. Într-o cameră erau 10-15 persoane, unii având loc doar în pivnițe sau poduri de case. Evreii de la sate au fost strânși în sinagogi, case de rugăciune, sau alte clădiri ale comunității evreiești de unde au fost luați și aduși în ghetoul din Satu Mare.

Atitudinea populației față de deportarea evreilor a fost influențată de faptul că autoritățile au declarat că evreii sunt evacuați doar din motive de securitate sau pentru a lucra în agricultură. Populația creștină fusese supusă două decenii la o furibundă propagandă antisemită care a distorsionat rolul istoric al evreilor în Ungaria din care la acea data făcea parte și Transilvania de Nord. Evreii au fost învinovățiți de către extremiști pentru toate neajunsurile și eșecurile țării. Pasivitatea majorității populației creștine se datora și amenințărilor făcute de administrație cu amenzi mari și pedepse grave și chiar internare dacă îi ajută cumva pe evrei.

Deținem o listă de aproape 13.000 de nume întocmite pe baza declarațiilor supraviețuitorilor. În septembrie 1945 Comunitatea Evreilor Satu Mare număra 3.096 de membri. Azi comunitatea are 120 de membri la o populație de 115.600 locuitori.

NOSTALGII

La vânătoare, fostul șef de stat se comporta ca un vânător autentic. Au fost situații în care în special la vânat mare a rănit animalul. Respectând etica vânătorească, nu lăsa pe nimeni să urmeze victima până acolo unde ar putea fi răpusă.

"Travesti" scris de Cărtărescu va fi lansat în variantă audio

"Basmele fermecate" scrise de Hans Christian Andersen, în lectura Margaretei Pâslaru, și volumul "Travesti" de Mircea Cărtărescu, citit de Claudiu Bleonț, vor fi lansate, în varianta audiobook, la Bookfest 2009, potrivit editurilor.

Audiobook-ul pentru copii "Basme fermecate", lansat de editura Curtea Veche Publishing, cuprinde unele dintre cele mai frumoase povești ale danezului Andersen, printre care "Cele unsprezece lebede", "Soldățelul de plumb", "Prințesa și bobul de mazăre" și "Hainele cele noi ale împăratului". Lansarea este programată pe 21 iunie.

Nuvela "Travesti" va fi lansată de editura Humanitas Multimedia, pe 20 iunie. "Travesti" a fost publicată în 1994, iar până în prezent a fost tradusă în franceză, olandeză, norvegiană, spaniolă și maghiară. Tot Humanitas Multimedia va lansa la Bookfest 2009 audiobook-urile "În sfârșit nefumător, metoda ușoară a lui Allen Carr", de Allen Carr, în lectura lui Marius Vintilă, și "Dama cu camelii", a lui Alexandre Dumas-fiul, în lectura Rodicăi Mandache.

Salonul de carte Bookfest se va desfășura, în perioada 17-21 iunie, la complexul expozițional Romexpo din Capitală - pavilioanele 13, 14, 15, 16 și 17. Organizatorii estimează că, datorită spațiului mare de desfășurare, numărul titlurilor de cărți expuse la ediția de anul acesta va fi mai mare de 25.000.

Evenimentul este organizat de Asociația Editorilor din România.

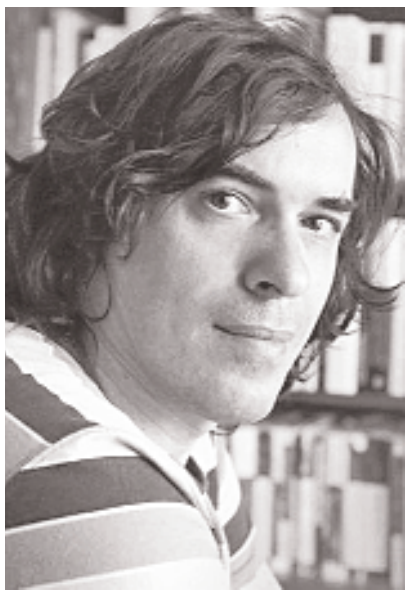

O nouă publicație online, pe modelul unui blog colectiv

Thechronicle.ro, o publicație exclusiv online, scrisă în spiritul jurnalismului de opinie cu informații din numeroase domenii, printre care politic, lifestyle, artă și cultură, business, sport și cinema a fost lansată, joi, pe modelul unui blog colectiv. Site-ul va avea un conținut video și foto propriu, nu are formatul unui site de știri, fiind făcut pe o platformă de blogging.

Proiectul dezvoltat după trei luni de cercetare, design și dezvoltare, și investiții de 50.000 de euro, se adresează în principal publicului din segmentul de vârstă 18-35 ani, din mediul urban, care ascultă un post de radio, merge la spectacole, filme, teatre, concerte, și are potențial de implicare socială. În plus, cititorul thechronicle.ro cunoaște ultimele tendințe sau vrea să le afle, și preferă media de conținut.

Acest proiect de nișă speră să atragă, potrivit managerului său, încă de la început un număr între 200 și 250 de mii de vizitatori unici pe lună în primul trimestru.

Arma cu lunetă, preferata lui Ceaușescu la vânătoare

În numărul anterior al publicației noastre prezentam câteva din confesiunile lui Aurelian Neacșu, omul care aproape 25 de ani a organizat vânătorile la care a participat Nicolae Ceaușescu alături de oaspeții săi, șefi de state, dar și partidele de vânătoare la care au fost prezenți membri ai activului de partid și de stat.

În dorința de a demitifica o serie de povești vânătorești care au fost lansate în România și în străinătate cu privire la partidele de vânătoare organizate pe anumite fonduri de vânătoare, unele rezervate, Aurelian Neacșu a acceptat să ne prezinte și alte aspecte inedite.

Dacă am scris anterior că Nicolae Ceaușescu s-a dovedit un bun vânător inclusiv în ceea ce privește respectarea eticii vânătorești, se cuvine să subliniem faptul că în afara vânătorilor la pândă, șeful statului până în anul 1989 simțea plăcere deosebită în cazul vânătorilor la goană. După cum era de așteptat, în condițiile în care după vizita lui Ceaușescu în Cuba avea tot mai puțin încredere în o serie de oameni și demnitari, a impus măsuri de securitate. Între gonacii care aduceau vânatul în bătăile armelor erau înfiltrați securiștii. Ei erau în fapt cei care îi ofereau lui Ceaușescu mai multă siguranță. Conducătorul suprem era ferit de eventuale atentate imaginare. Nimeni nu știa dintre gonaci cine pe cine are în dreapta sau în stânga. Își făcea fiecare treaba. Indiferent de vânatul mare la care se participa, se cunoștea cu exactitate exemplarul sau exemplarele valoroase la care merita să se vâneze. De cele mai multe ori animalele respective aveau deja și nume. Ochiul format al lui Ceaușescu nu dădea greș. Țintea animalul sau animalele cele mai valoroase, acelea care puteau aduce inclusiv recunoaștere internațională din partea CIC (Comitetul Internațional Cinegetic, cu sediul la Paris).

Pentru că a împușcat un pui de urs, Todor Jivkov s-a ales cu dojeană

În perioada uceniciei sale ca vânător, până și Ceușescu a făcut gafe în ceea ce privește împușcarea unor animale fără valoare de trofeu. A fost necesară intervenția discretă a lui Aurelian Neacșu, pentru a-l convinge pe fostul șef de stat să fie mai cumpătat, dar și atent cu privire la ținta aleasă. După ce lucrurile în acest domeniu îi erau deosebit de clare lui Ceaușescu, la una din vânătorile la urs, la care a participat ca invitat fostul șef de stat al Bulgariei, Jivkov a ucis trei urși. La evaluarea rezultatelor vânătorii, Ceaușescu s-a înfuriat peste măsură. Printre victimele focurilor de arme se afla și un pui de uciderea căruia i-a părut rău. După imortalizarea tabloului de vânătoare, Ceaușescu l-a dojenit pe Jivkov. I-a spus că uciderea tineretului de vânat este o reală pagubă. În ani un asemenea animal poate deveni exemplar de trofeu.

Aflat la o partidă de vânătoare pe un fond din județul Bistrița-Năsăud, Nicolae Ceaușescu a avut senzația că a scăzut numărul animalelor valoroase care ar putea ajunge în bătăile puștilor. Imediat a fost chemat la el Aurelian Neacșu, președintele Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi (AGVPS). Pe un ton blând i-a spus: "Neacșule, aici nu mai organizezi vânători vreme de trei ani". Indiferent dacă a avut sau nu dreptate șeful statului, slujbașul de atunci a fost obligat să noteze recomandarea, după care să o pună în aplicare. Pentru protecția vânatului pe acel fond vânătoarea a fost întreruptă timp de cinci ani nu cum a ordonat Ceaușescu. După cum era de așteptat, reluarea vânătorii a adus rezultatele mult așteptate - exemplare de trofeu la urs, cerb și căprior.

Cerb împușcat de la distanța de 850 de metri

Nu mai este nevoie să spunem că pasiunea lui Nicolae Ceaușescu pentru vânătoare o evidențiază și armele pe care le deținea. Era printre puținii vânători care și la păsări folosea arma cu lunetă, lucru care se pare că este deosebit de greu.

La un moment dat, Ceaușescu a aflat că în munți, undeva în vecinătatea municipiului Sinaia ar exista un cerb deosebit de valoros prin prisma trofeului. Informația trebuia confirmată. Paznici de vânătoare și nu numai au ieșit să urmărească cerbul. După identificarea animalului a trebuit să se instituie monitorizarea. Oamenii cu sarcini în acest domeniu erau pe urmele viitoarei victime. S-a stabilit cu exactitate traseul cerbului, orele pe la care animalul trece prin anumite locuri. Exista siguranța că în anumite momente cerbul putea fi ucis, dar numai de la distanță mai mare. Într-una din zile, imediat ce oamenii plasați la supraveghere au remarcat animalul că s-a așezat la baza unei stânci, l-au anunțat pe Ceaușescu. Nu a trecut prea mult timp de la darea semnalului, că vânătorul iscusit a sosit la locul indicat. La câteva minute după ce a sosit acolo Ceaușescu, cerbul parcă a simțit miros de pucioasă. Parcă încerca să își scape pielea negăurită. S-a ridicat în picioare și a pornit la pas pe una din potecile muntelui. Numai bine ca să poată ajunge în "calea" armei cu lunetă. Era distanță destul de mare până la țintă, dar vânătorul nu și-a făcut probleme. A pus arma la ochi și dintr-un singur foc a retezat viața animalului. Doar hoitul și urma de sânge mai aminteau de existența unui cerb de trofeu.

Mințile inventive ale unor pasionați ai vânătorii au lucrat mult până ce au ajuns să inventeze și dispozitive de evaluare a ursilor prevăzute cu instalații de măsurare a greutății. Inițiativa a aparținut covăsnenilor fără să fi primit recomandări sau comenzi de a realiza dispozitivul în sine. Pe unul din fondurile de vânătoare din județul Covasna, rezervate șefului statului, un grup de pasionați a realizat un dispozitiv special pe care l-au amplasat pe una din căile principale bătute de urși în căutarea hranei. Dispozitivul respectiv putea determina cu exactitate parametrii fizici ai animalului. La evaluarea valorii blănii era deosebit de importantă și mărimea. Capul ursului era evaluat după alte criterii. Pentru ca urșii să stea în două labe, adesea era pusă mâncare la o anumită înălțime, fapt ce silea animalele la gimnastică, poate uneori la sporturi extreme. Dispozitivul s-a dovedit util. Nu era realizat exclusiv pentru Nicolae Ceaușescu.

La vânătoare, fostul șef de stat se comporta ca un vânător autentic. Au fost situații în care în special la vânat mare a rănit animalul. Respectând etica vânătorească, nu lăsa pe nimeni să urmeze victima până acolo unde ar putea fi răpusă. O urmărea până ce putea să descarce glonțul fatal. La unele vânători cu participarea oaspeților șefi de state, dar în special cu Jivkov, după ce considera că șeful Bulgariei ar fi împușcat suficiente animale, recurgea la tertipuri. De pildă la o vânătoare de urși în județul Argeș, într-o pauză l-a chemat la el pe Neacșu și i-a spus: "A împușcat urși destui. Să faceți ceva pentru ca animalele valoroase să nu mai intre în stand." Ordinul s-a executat. Dispozitivul a fost rupt pe flanc la o distanță de 80-100 de metri, breșă prin care animalele valoroase au putut să scape din bătăile puștilor.

Aproximativ 300 de urși a împușcat în 30 de ani

Aurelian Neacșu a făcut o socoteală aproximativă privind numărul de urși împușcați vreme de aproape 30 de ani de către Nicolae Ceaușescu. În ciuda faptului că îi plăcea să împuște mai multe exemplare din fiecare specie de-a lungul unei vânători, statistica arată că nu s-a făcut măcel. În timp, în contul reușitelor lui Nicolae Ceaușescu au fost contabilizați aproximativ 30 de urși împușcați. După evaluare și confirmare de către CIC, trofeele de vânătoare erau depozitate într-un conac de la Scroviștea. Evidența acestora a fost ținută strict de către Aurelian Neacșu. Se presupune că și acum marea majoritate a trofeelor sunt tot acolo și constituie o valoare națională.

În încheierea discuției noastre, Aurelian Neacșu a dorit să ne spună că nu a fost pasionat de uciderea vânatului mare. A preferat să împuște păsări. Cu o ocazie a fost invitat la o vânătoare în Alaska, unde putea ucide ren sau elan. A renunțat la vânatul mare preferând gâște și rațe sălbatice specifice zonei arctice.

A consemnat Ioan Anițaș

Întâlnire de 65 de ani la conacul din Potău

La conacul familiei Șteer din satul Potău a avut loc zilele trecute întâlnirea de 65 de ani a absolvenților liceului Gheorghe Barițiu din Cluj. Este vorba de prima generație de după eliberarea Ardealului de Nord care a absolvit liceul în anul 1944.

Inițiativa organizării acestui eveniment a avut-o inginerul pensionar Coriolan Șteer - "scoțianul din Potău", fiu de nobili. Au răspuns prezenți doar 6 din cei 40 de absolvenți de odinioară, cu toții trecuți de 80 de ani: Stelea Bârlea din Baia Mare, Eugenia Nemeș Majer din București, Eugenia Georgescu Sabău din București, Rițiu Melania din București, dr. Sabo Iancu din Timișoara și firește gazda, Coriolan Șteer din Potău. Toți acești absolvenți au terminat studii

superioare, unii find activi și acum. De pildă dr. Sabo Iancu este un renumit nevrolog care anul trecut a fost invitat la un mare simpozion în Germania unde a ținut celor prezenți și o prelegere. Apoi inginerul Coriolan Șteer a fost șeful Institutului de Proiectări din București.

După Revoluție și-a redobândit conacul din satul său natal și s-a mutat aici împreună cu familia lui. Este și un mare iubitor de berze, fiind recompensat de societatea ornitologică cu diploma Ciconia - Ciconia.

Programul ineditei întâlniri de 65 de ani de la Potău a cuprins ora de diriginție, ora de istorie, ora de literatură, menza academică și desigur pauza, cu cornul și laptele.

S-au rememorat amintiri din liceu, evoluții și trasee ulterioare, întâmplări din viață. Cea mai grea parte a întâlnirii a fost revederea, pentru că din cauza trecerii anilor, unii abia s-au mai recunoscut.

În încheiere s-a intonat imnul Gaudeamus Igitur. Cei prezenți, cu toții având vârste peste 80 de ani, au promis că de acum încolo se vor reîntâlni în fiecare an la conacul din Potău.

Iosif Țiproc

Santorini este paradisul alb într-o mare de albastru. Santorini este beția nuanțelor de alb în orchestra dirijată de razele solare, de la strălucitorul din miez de zi la albul cald al după-amiezelor târzii.

VACANȚE

Santorini, emblema vizuală a Greciei

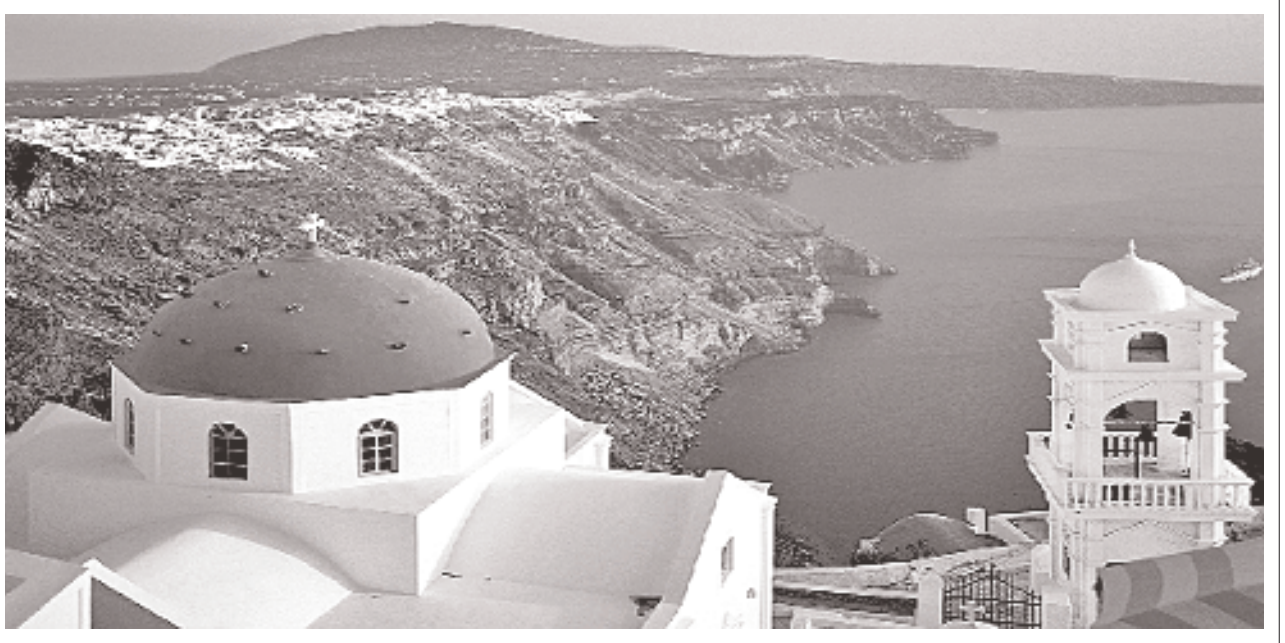

Într-o discuție cu directorul unei agenții locale de turism am lansat întrebarea: "Care ar fi locul de pe pământ care i s-a părut cel mai minunat din multele pe care le-a văzut?". A răspuns fără să clipească: Santorini.

Santorini este o insulă din Marea Egee, aparținând de arhipelagul Insulele Ciclade, Grecia, cu o populație de 13.600 locuitori și cu o suprafață de doar 73 km².

Lumea pierdută a Atlantidei se spune că a lăsat nemuritor spiritul zeiței Acantar, sau "Perla albă a miresei", zeița protectoare a mireselor. Zeița apărea din valurile mării, îmbrăcată în haine de perle și dăruia miresei o perlă unică pentru a binecuvânta cei doi soți și a proteja astfel dragostea în cuplu. Perla dăruită de zeiță avea dimensiuni impresionante, nu era o podoabă și făcea parte din obiectele de decor din dormitorul soților. Mireasa dăruia zeiței buchetul său din flori de lăcrimioare. Întâlnirea cu zeița se încheia cu un ceremonial al "dansului perlelor". Zeița pleca pe crestele valurilor, iar cei doi soți așteptau apusul pentru a-și putea duce acasă darul zeiței.

Legenda spune că azi Zeița mai poate fi zărită în minunata ei rochie de perle numai de îndrăgostiți și numai la vremea apusului. O condiție suplimentară ca să fii în grațiile zeiței este ca în momentul trecerii discului solar la jumătatea orizontului, cei doi îndrăgostiți să se sărute de 3 ori și să-și declare, fiecare, iubirea tot de 3 ori. Insulele Ciclade numără 39 de insule din care 24 sunt nelocuite.

Santorini este paradisul alb într-o mare de albastru. Santorini este beția nuanțelor de alb în orchestra dirijată de razele solare, de la strălucitorul din miez de zi la albul cald al după-amiezelor târzii. Santorini înseamnă, de fapt, grupul de insule: Thira, Therasia, Palea Kemeni, Nea Kameni și Aspronisi.

Hoteluri situate în Oia, pe vârful muntelui, în cel mai romantic loc, cu cele mai frumoase apusuri spre misterioasa Caldera. Situate doar la 12 km de Fira, hotelurile sunt cele mai râvnite pentru căsătorii și petrecerea lunii de miere.

Fiecare casă tradițională este construită în piatră și este frumos și elegant decorată cu mobilier tradițional. Hotelurile au în dotare yachturi luxoase, ce pot fi închiriate pentru excursii scurte sau mai lungi în insulele din jur.

Facilități hotel: recepție, piscină, bar la piscină, cascadă, piano bar, saună, terasă solară, zona pentru grătar și o grădină superbă. Perla litoralului grecesc e vizitată de 50.000 de persoane în fiecare zi de vară, insula fiind în topul destinațiilor turistice din Grecia. Considerată monument de arhitectură și geologie, insula este, pentru mulți, emblema vizuală a Greciei.

Un spațiu care s-a născut prin dispariția unei civilizații

Considerată una dintre cele mai căutate destinații turistice din Grecia, Santorini și-a câștigat renumele de insula-vedetă a spațiului elen datorită peisajelor impresionante și încărcăturii istorice și culturale. Insula Santorini a apărut în urma celui mai mare dezastru natural din istoria omenirii. Este vorba despre erupția unui vulcan care a îngropat în cenușă civilizația minoică, în urmă cu peste 3.600 de ani.

Pe seama aceluiași cataclism este pusă și distrugerea unor părți importante din Creta, aflată la aproximativ 110 kilometri distanță. O altă teorie, susținută mai degrabă de legendă decât de mărturii istorice, presupune că Santorini este parte a dispărutei Atlantida.

Capitala insulei, Fira, a fost construită pe o pantă

Deși cu o suprafață restrânsă, ce poate fi străbătută pe jos în două ore, insula este o destinație care poate fi aleasă deopotrivă de cei care preferă o vacanță cu mult zgomot, precum și de turiștii care își doresc un concediu departe de agitația cotidiană. Capitala Fira se întinde pe crestele abrupte ale insulei, la circa 300 de metri înălțime. Deși nu are plaje, orașul este preferat pentru atmosfera cosmopolită și viața de noapte activă. Pe insulă nu se găsesc râuri și apa este de multe ori insuficientă. Până în anii '90, principala sursă a localnicilor pentru asigurarea proviziilor de apă era ploaia. De asemenea, o altă soluție o reprezenta apa adusă din zonele continentale. Nevoia de dezvoltare a locurilor a fost conștientizată deopotrivă de localnici, cât și de autoritățile centrale.

Solul arid, vulcanic și clima pretențioasă de pe insulă nu au oferit prea multe posibilități de-a lungul timpului, însă au dus la crearea unei tradiții a vinului Assyrtiko. Unicitatea acestui vin alb se datorează, potrivit localnicilor, proprietăților solului, pe care s-au străduit să îl păstreze așa cum l-a dăruit natura. Cultivarea viței-de-vie nu este o afacere profitabilă. Zona culturilor este foarte departe de cea locuită, iar recolta este de numai 10-20% din cea pe care o obțin francezii, de pildă.

Măgărușii sunt "ghizia" pe drumul pe care se ajunge în Santorini. Insula este conectată la marile orașe grecești prin mijloace de transport maritime și aeriene. Santorini are două porturi, unul la Fira și celălalt la Athinios. Din Creta până în Portul Fira, o excursie cu feribotul durează puțin peste trei ore. De la Atena la Santorini, o cursă cu feribotul normal durează nouă ore, iar cu feribotul rapid, șapte ore. Prețul unei astfel de curse este de aproximativ 100 de euro pentru o persoană.

Aeroportul este situat la cinci kilometri de capitală, la Monolithos.

Viorica Shibata

Copenhaga, unul dintre cele mai scumpe orașe

În Copenhaga se spune că se trăiește cel mai bine din lume. Copenhaga este capitala Regatului Danemarcei, numele orașului în traducere daneză înseamnâd portul comercianților. Românii care vor o vacanță fără căldură mare au ocazia să găsească în Copenhaga o vreme răcoroasă și în timpul verii. Perioada cea mai plăcută pentru a vizita orașul este chiar în intervalul mai - septembrie. Aici veți rămâne plăcut surprinși de clădiri cu acoperișuri și ziduri colorate care își etalează frumusețea și liniștea într-un peisaj lipsit de zgârie - nori. Vă puteți plimba prin Grădina Tivoli, care are un parc de distracții în interior sau puteți vizita unul din cele peste 50 de muzee. Din aprilie și până în septembrie, în acest oraș se succed evenimente culturale de excepție, cum ar fi Festivalul de Jazz din iulie, Festivalul Golden Days, manifestare dedicată artelor. În port puteți face cunoștință cu Mica Sirenă, celebra statuie omagiu scriitorului Hans Christian Andersen. Zilnic, la ora 12, la Palatul Amalienborg, reședința regală, puteți urmări ceremonialul de schimbare a gărzii.

Copenhaga este și unul dintre cele mai scumpe orașe ale lumii, dar nu puteți pleca din vacanță fără câteva souvenir-uri pentru cei dragi.

Ioana Pop

În Cairo prezentul se împletește cu trecutul

Pentru o vacanță în Egipt trebuie să știți încă de la bun început în ce parte a țării ați dori să vă relaxați, asta din cauza climei, care este mediteraneană în zona de nord a țării și tropical-deșertică în centru și sud. Dacă vreți să evitați căldura tropicală atunci nu veți merge la sud de Cairo, unde în lunile de vară este foarte cald, la Luxor și Aswan mercurul din termometre urcând până la 40 de grade Celsius.

Cairo, capitala Egiptului, este și cel mai mare oraș al continentului african, locul unde cele mai palpitante și sofisticate atracții africane, orientale și europene se întâlnesc și se îmbină cu succes, unde prezentul se împletește armonios cu trecutul. Cairo este paradisul bazarelor orientale cu obiecte artizanale, parfumuri exotice, condimente și uleiuri unice, al cluburilor de noapte sofisticate și al hotelurilor luxoase. De peste 3.000 de ani încoace, religiile musulmane, creștine și islamice coexistă în liniște și armonie. Istoria este prezentă la tot pasul în muzee, piramide, Sfinx, monumente islamice, biserici creștine, precum și în multe alte locuri care merită vizitate. Opera din Cairo, Muzeul de antichități egiptene, cunoscut ca Muzeul Egiptean, adăpostește cea mai mare colecție de antichități egiptene din lume. Dacă totuși nu doriți să mergeți la Cairo, Egiptul e mare, are orașe importante: Alexandria, al-Mansurah, Asean, Asyut, El-Mahalla El-Kubra, Giza, Hurghada, Luxor, Kom Ombo, Port Safaga, Porto Said, Sharm el Sheikh, Shubra-El-Khema, Suez și Zagazig. Pentru plajă și baie e recomandat să vizitați Hurghada, una din cele mai renumite stațiuni litorale din Egipt. Marea este mărginită de plaje acoperite cu nisip fin, iar în unele locuri pătrund în mare recifuri de corali, a căror frumusețe subacvatică îi încântă pe iubitorii de scufundări. Una dintre cele mai noi stațiuni din Egipt este Taba, situată în Peninsula Sinai, într-o zonă în care Munții Sinai se oglindesc în apele Mării Roșii. Pentru pasionații de istorie, arheologie, iubitorii de trecut se recomandă Valea Regilor și Valea Reginelor, orașul vechi de 3.500 de ani, locul secret în care se construiau mormintele faraonilor. Obiectivele turistice de aici sunt mormântul lui Tutankamon, Sfinxul, marile piramide, piramida din Saqqara, piramida Djoser, piramida Giza, piramida Khufu și piramida pașilor.

Theodora V.

Jessica Alba, anchetată pentru acte de vandalism

Actrița americană este anchetată de poliția americană pentru presupuse acte de vandalism pe care le-ar fi comis în Oklahoma City, potrivit site-ului TMZ citat de accesshollywood.com. Vedeta al cărei nume nu a fost citat de reprezentanții poliției locale, este cercetată în prezent, după ce două bloguri au scris despre "implicarea" ei în lipirea mai multor afișe cu rechini pe zidurile din oraș. Potrivit raportului de poliție, posterele cu rechini au fost descoperite pe zidurile a cel puțin două generatoare electrice aparținând Departamentului parcurilor și locurilor pentru recreație din Oklahoma City. Posterele cu rechini au fost lipite într-un pasaj subteran și peste panoul publicitar al fundației de caritate United Way. Se pare că cel puțin două bloguri de pe internet au postat fotografii ale suspectei "pozând în fața unora dintre postere". "Două dintre fotografii o prezintă pe această femeie cu o găleată roșie și ceea ce pare a fi o sticlă de lipici", se precizează în raportul poliției americane.

Numele suspectului nu a fost trecut în raportul de poliție, însă fotografiile care apar pe site-ul TheLostOgle.com prezintă o femeie care pare să fie Jessica Alba , care face semnul victoriei cu brațele ridicate și zâmbește în fața posterelor cu rechini, lipite peste panoul publicitar al fundației United Way.

În după-amiaza zilei de marți, Jessica Alba a dat publicității un comunicat în care a confirmat faptul că a fost implicată în acest incident, cerându-și scuze față de locuitorii din Oklahoma City și față de fundația United Way.

Madonna poate să adopte încă un copil din Malawi

Recursul făcut de cântăreață la decizia unui tribunal din Malawi de a respinge cererea ei de adoptare a micuței Mercy James a fost, în cele din urmă, avizat favorabil, informează femalefirst.co.uk. Madonna, în vârstă de 50 de ani, a reușit în cele din urmă să îi convingă pe cei trei judecători de la Curtea Supremă din Malawi să aprobe cererea ei de adopție.

Doi dintre judecători au depus deja rapoarte prin care recomandă ca micuța Mercy James să fie dată spre adopție vedetei, iar despre raportul celui de-al treilea judecător, presa internațională spune că este "în deplin acord cu deciziile celorlalți doi judecători". Decizia finală a tribunalului din Malawi urmează să fie făcută publică duminică, 14 iunie, în capitala acestui stat african, Lilongwe.

O sursă de la Curtea de Apel din Malawi a declarat pentru tabloidul britanic „The Su": "Documentele sunt redactate chiar în aceste zile. Toate recomandările judecătorilor sunt în favoarea procedurii de adopție. Mercy ar trebui să înceapă să își facă bagajele, pentru că va pleca în America".

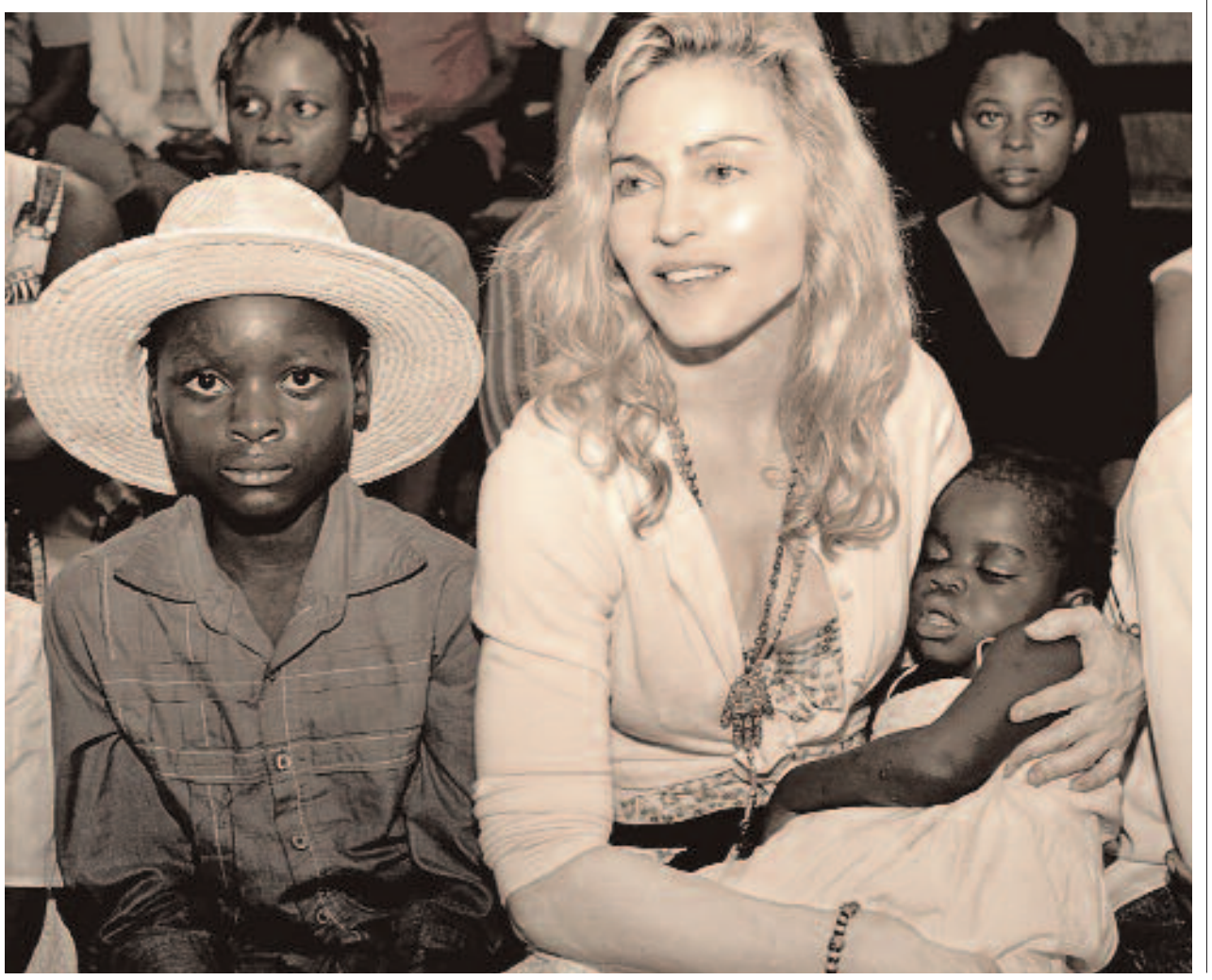

Michelle Obama, în vizită "secretă" la Londra

Prima Doamnă a Statelor Unite s-a oprit în drum spre Washington pentru o vizită privată la Londra, unde a vizitat împreună cu fiicele sale Palatul Westminster, celebrul Big Ben, s-a întâlnit cu soția premierului, Sarah Brown, și a luat cina într-un restaurant tradițional "Fish and chips", scrie presa britanică.

Potrivit „The Guardian", după ce președintele Barack Obama a revenit în Statele Unite după vizita efectuată în Europa, doamna Obama a rămas la Paris pentru a vizita orașul și a face cumpărături și ar fi sosit în Marea Britanie împreună cu cele două fiice ale sale în dimineața zilei de luni.

Michelle Obama a vizitat cele două camere ale Parlamentului și a fost fotografiată ulterior ținând în mână un ghid turistic al Camerei Comunelor, pe coperta căruia se afla fotografia fostului președinte al instituției, Michael Martin, obligat să demisioneze luna trecută, în urma unei moțiuni de neîncredere, semnate de 23 de parlamentari.

„Daily Mail" scrie că Prima Doamnă a Statelor Unite împreună cu cele două fiice ale sale (Malia - 10 ani și Sasha - 8 ani), însoțite de agenții secreți, au mers apoi spre un restaurant tradițional englezesc unde, spre marea mirare a angajaților localului, au servit o cină modestă, constând în cartofi prăjiți și pește - în cazul fetițelor - și o friptură de vită, pentru Michelle.